

3 Aruba

Grote delen stranden weg-
geslagen door ruwe zee

9 Wereld

‘Blowers toch niet zo
creatief als gedacht’

10 Economie

‘Hogere accijns op tabak
levert niet meer op’

12 Sport

Oranje traint zonder
Sneijder en Strootman

Ouders vinden beslissing discriminerend

AZV vergoedt ‘experimentele hartoperatie’ niet voor Lunah

Foto: Facebook Yuda Lunah

Lunah Rijksen, 10 maanden oud.

ORANJESTAD — De ouders van Lunah Rijksen, de 10 maanden oude baby met Trisomie 18 (T18) oftewel het syndroom van Edwards, hebben een negatief antwoord gekregen op hun verzoek aan AZV om vergoeding van de kosten voor een hartoperatie in de Verenigde Staten. De ouders menen dat deze hartoperatie niet alleen Lunah's leven kan redden, maar ook verdere verslechtering van haar conditie kan tegengaan, waardoor ze een betere kwaliteit van leven krijgt. AZV is van mening dat deze ingreep experimenteel is en ‘niet gebruikelijk voor patiënten met T18’. Daarom vergoedt AZV de operatie niet.

Dit meldt AZV desgevraagd in een persbericht. “AZV heeft overlegd met specia-

listen op Aruba, Colombia en Nederland. Geen enkele van deze specialisten, zelfs

niet de specialist in Amerika die ertoe bereid is om deze operatie uit te voeren, is van mening dat het om een gebruikelijke ingreep gaat op hun expertisegebied. Dit betekent dat het niet gebruikelijk is om deze operatie uit te voeren bij een kind als Lunah. De wet van AZV bepaalt dat de verzekerde het recht heeft op zorg en behandeling dat gebruikelijk is op het expertisegebied. De verzekerde heeft geen recht op behandeling dat als experimenteel wordt gezien.”

AZV heeft de ouders medegedeeld dat hun baby naar Fundacion Cardiovascular in Bucaramanga, Colombia gestuurd kan worden, ‘zodat de artsen daar, in overleg met Arubaanse kinderartsen, een evaluatie kunnen doen’. “AZV heeft begrip voor het feit dat veel mensen belangstelling hebben voor het geval van Lunah en dat sommigen emotioneel betrokken zijn bij haar situatie, maar we zijn er ook van overtuigd dat ze in goede handen is bij doktoren op Aruba, Colombia en Nederland. Die zijn hard aan het werk voor het welzijn van Lunah”, aldus AZV. “Het is nooit eenvoudig om beslissingen op medisch gebied te maken, vooral als het gaat om speciale gevallen. AZV is ervan bewust dat het in sommige gevallen moeilijk is om de gemaakte beslissingen te accepteren.”

Discriminatie

De ouders zijn echter van mening dat de ingreep in de VS Lunah's leven kan redden. Het kan voorkomen dat de baby aan hartfalen bezwijkt. Verder kan de operatie de kwaliteit van leven van Lunah verbeteren en haar leven verlengen, omdat het verdere achteruitgang van haar longen stop kan zetten.

Vervolg op pagina 3

Hongarije wil wetswijziging in migratiekwestie

Foto: AFP/Attila Kisbenedek

BOEDAPEST — Het Hongaarse parlement kan op 8 november een besluit nemen over de grondwetswijziging die verplichte opname van migranten volgens de EU-regels onmogelijk maakt. Het amendement kan dan half november van kracht worden. Dat heeft Lajos Kósa, de leider van de regeringspartij Fidesz, dinsdag gezegd. Hij voegde eraan toe dat Hongarije wel een toegewijd lid van de Europese Unie wil zijn. Premier Viktor Orbán (foto) voerde eveneens het woord op een persconferentie hierover. “We moeten duidelijk maken dat Brussel zonder de toestemming van het Hongaarse parlement geen migranten kan onderbrengen in Hongarije en dat we gedwongen huisvesting van migranten tegenhouden.” De Hongaren stemden zondag in een referendum massaal tegen de door de EU opgelegde vluchtelingenquota's. De opkomst was echter te laag om de volksraadpleging bindend te maken.

Fire Prevention Week geopend

ORANJESTAD — Het Arubaanse brandweerkorps heeft gisteren de 39ste Fire Prevention Week (van 2 tot 9 oktober) ingeluid met een defilé op de L.G. Smith Boulevard. Het kops organiseert gedurende deze week verschillende activiteiten zoals een open dag, wandeling, hersengymnastiek, softball- en zaalvoetbaltoernooi, familiedag en kerkdienst. Meer informatie over deze activiteiten is te vinden op de Facebook-pagina Brandweer Aruba.

EU-parlement geeft groen licht klimaatverdrag

STRAATSBURG — Het Europees Parlement heeft vandaag in Straatsburg met overweldigende meerderheid de ratificatie door de EU van het klimaat-akkoord van Parijs goedgekeurd. Daardoor kan het wereldwijde verdrag nog dit jaar in werking treden.

VN-secretaris-generaal Ban Ki-moon, speciaal voor de ratificatieceremonie naar het parlement gekomen, bedankte de EU voor ‘het getoonde leiderschap’. De 28 EU-milieuministers gaven afgelopen vrijdag gezamenlijk groen licht voor ratificatie, nog voor alle nationale parlementen het verdrag hebben bekrachtigd, inclusief Nederland. Van de 751 europarlementariërs stemden er 610 voor. D66-europarlementariër

Gerben-Jan Gerbrandy was een van de velen die van een historische stemming sprak. “We moeten nu keihard aan de slag om de afspraken in concrete doelen uit te werken.” Zijn CDA-collega Annie Schreijer-Pierik ziet ‘grote kansen’ voor duurzame ondernemers in Nederland bijvoorbeeld op het gebied van zonnepanelen en woningisolatie. PVV'er Marcel de Graaff stemde tegen. Volgens hem zullen ‘hardwer-

kende burgers’ meer moeten gaan betalen voor hun elektriciteit.

Het verdrag kan in werking treden als 55 landen die opgeteld verantwoordelijk zijn voor minstens 55 procent van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen het akkoord hebben geratificeerd. Met de EU erbij is die mijlpaal bereikt. Ban Ki-moon zei dat nu 63 partijen hebben geratificeerd, waaronder de grootste vervuilers China, de Verenigde Staten en India. Dat gebeurde in recordtijd, nadat in december in Parijs bijna 200 landen overeen waren gekomen om door

uitstootreductie de wereldwijde temperatuurstijging tot minder dan 2 graden Celsius te beperken. Volgende maand vindt een nieuwe VN-klimaatop plaats, in Marrakesh, waar een uitvoeringsorgaan wordt opgericht. Daarin krijgt de EU een zetel, evenals alle landen die het verdrag hebben geratificeerd.

Nederland houdt in deze nieuwe organisatie een waarnemersstatus zolang de Tweede Kamer het verdrag niet heeft geratificeerd. Vrijdag levert een EU-delegatie de ratificatie-aktes in New York af. Dertig dagen erna wordt het verdrag van kracht.

Westers spoedoverleg over Syrië

BERLIJN/STRAATSBURG — Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Italië en de VS overleggen vandaag in Berlijn over de oorlog in Syrië. Dit heeft het Duitse ministerie van Buitenlandse Zaken bevestigd. Een zegsman zei dat er naar manieren wordt gezocht om het geweld terug te dringen en een vreedzaam politiek proces vorm te geven.

Het overleg volgt op het besluit van de VS om de dialoog met Rusland over een wapenstilstand in Syrië af te breken. Het Witte Huis deed dat maandag uit frustratie over de bombardementen op het belegerde deel van de stad Aleppo. VN-chef Ban Ki-moon (foto) heeft er gisteren op aangedrongen dat de VS en Rusland hun dialoog

Foto: Shutterstock

hervatten om de gevechten te stoppen. Er moet een bestand komen om de zo noodzakelijke hulp te bieden. Hij uitte ook zijn zorg over de verschrikkelijke situatie in Aleppo. De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken

John Kerry heeft gisteren bevestigd dat Washington het niet opgeeft met een staakt-het-vuren. “We blijven een staakt-het-vuren in heel Syrië nastreven dat serieus, duurzaam en afdwingbaar is”, zei Kerry op bezoek in Brussel.

Modern MFA Paradera opent morgen haar deuren

ORANJESTAD — De samenleving en vooral buurtbewoners van Paradera, kunnen vanaf morgen gebruik maken de gloednieuwe Multifunctionele Accommodatie (MFA) gelegen aan de Caya Frans Figaroa (nabij de Paradera rotonde). Na een vertraging van drie maanden, zal het modern ogende gebouw, dat ontworpen is door de Arubaanse Jouel Croes en voorzien is van verschillende technologieën, morgen officieel haar deuren openen voor het publiek. Sinds gisteren is het 'oude' hulpbestuurskantoor aan het verhuizen naar hun nieuwe stek aan de overkant van de straat en om die reden tijdelijk gesloten. Burgers kunnen vanaf morgen bij het MFA Paradera terecht voor het betalen van onder andere de water- en elektriciteitsrekeningen en voor Censo-, AZV- en SVB-gerelateerde zaken. Daarnaast komt er in het gebouw een huisartsenpraktijk, een psychologenpraktijk, studieruimtes en een cafetaria. Het MFA kan ook gebruikt worden als wijkcentrum voor bijeenkomsten en culturele activiteiten als muziek en dans.

Zr.Ms. Holland binnengevaren

WILLEMSTAD — Het stationsschip in de West, Zr.Ms. Holland, is gistermorgen ceremonieel de haven van Willemstad binnengevaren. Dit patrouilleschip van de Holland-klasse wordt de komende maanden ingezet voor drugsbestrijdingsoperaties. Daarnaast voert zij taken uit voor de Kustwacht Caribisch Gebied. Een andere hoofdtaak van het schip is het verlenen van noodhulp na de passage van een orkaan.

Foto: Koninklijke Marine

Springtouwen voor een gezond hart

ORANJESTAD — De Aruba Heart Foundation bezocht in het kader van de Dag van het Hart onlangs, verschillende scholen om daar de kinderen duidelijk te maken dat zij meer moeten sporten, spelen en bewegen om hun hart gezond te houden. Daarnaast hebben zij aan de desbetreffende scholen vijftig springtouwen overhandigd die zij kunnen gebruiken tijdens hun gymnastieklessen. Velma Daal, hoofd van de Heart-Foundation, geeft aan dat ze kinderen graag willen motiveren om bewegen 'leuk' te gaan vinden en hen aan te zetten tot het spelen van bijvoorbeeld balsporten of fietsen. "Dit in combinatie met een gezonde voeding en een verbeterde leefstijl, zal er uiteindelijk voor zorgen dat zij zullen uitgroeien tot gezonde volwassenen." Ook sportinstituut Ibis kwam bij de verschillende scholen langs om de kinderen aan een gezondheidstest te onderwerpen, waarbij hun bloeddruk werd gemeten, hun gewicht werd vastgesteld en hun lengte. Meer over een gezond hart op pagina 5 '30 procent bevolking overlijdt aan hart- en vaatziekten'.

ARUBA'S STRONGEST MAN COMPETITION
OCTOBER 25TH ANNIVERSARY
CAFÉ THE PLAZA
6-8 6pm-10pm ON STAGE 9 OCT 12pm-1pm
Truck Pull - Arm Wrestling GRAND FINAL
Tire Flipping - Tug of War and all day long activities!
Dead Weight Lift
N'FUZION BAND 8PM - 11PM
Renaissance Marketplace, L.G. Smith Blvd. g. Oranjestad
Tel: (+597) 983 8886 - www.cafethetheplaza.com
SCRATCH & WIN!
Receive a scratch card with any check of Afl. 25,- or more!
GREAT PRIZES!
Goodies - Gift certificates, hotel stay
Spa treatments - Airline tickets

For Sale
Owned property
Paradera 7500m2
Builds up 3 houses -
1house ready
Avg. 95,- p/m2
Call 7424012

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad
Bel: 583 5400 - Primavera 1-B
Ma -Vr 8 am - 5 pm
STOP Huiselijk geweld!

Visit
our website
AMIGOE.COM

Verzekeringen Pensioenen Hypotheken
ASCA
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter
Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita
Primavera 233, Aruba Tel:(297)582-5222/
582-5051, fax (297)582-4306
e-mail: favi@schermeyr.org website:
http://www.favi.org

Turtug Aruba
(sporen van) een zeeschildpad gezien?
Bel **TURTLE HOTLINE :**
592 93 93

THE CINEMAS
thecinemas.aw Valid through October 5

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
MISS PEREGRINE'S HOME OF PECULIAR CHILDREN 3D daily: 6:00 9:00 matinee: 12:00 3:00 late: 11:45 NEW PG-13	MISS PEREGRINE'S HOME OF PECULIAR CHILDREN 3D daily: 5:45 8:45 matinee: 2:45 late: 12:00 NEW PG-13
DEEPWATER HORIZON daily: 6:00 8:45 matinee: 12:45 3:30 late: 11:15 NEW PG-13	DEEPWATER HORIZON daily: 5:30 8:30 matinee: 2:30 late: 11:30 NEW PG-13
THE MAGNIFICENT SEVEN daily: 6:15 7:45 matinee: 12:15 3:15 late: 11:00 PG-13	THE MAGNIFICENT SEVEN daily: 5:15 8:15 matinee: 2:15 late: 11:15 PG-13
STORK 3D daily: 4:30 6:45 matinee: 12:00 2:15 PG PG	STORK 3D daily: 4:30 6:45 matinee: 2:15 PG PG
STORK IN 2D daily: 5:15 matinee: 12:30 2:45 3:15 PG PG	STORK IN 2D daily: 4:45 7:00 matinee: 2:00 PG PG
BRIDGET JONES'S BABY daily: 9:00 matinee: 11:45 late: 11:45 PG R	BRIDGET JONES'S BABY daily: 5:45 8:45 matinee: 2:45 late: 11:30 PG R
WHEN THE BOUGH BREAKS daily: 5:30 8:15 matinee: 12:30 late: 11:00 PG-13	WHEN THE BOUGH BREAKS daily: 9:00 matinee: 11:30 late: 11:45 PG-13
BLAIR WITCH daily: 9:15 late: 11:30 R	BLAIR WITCH daily: 9:30 late: 11:45 R

*matinee: @REN: FRI - WED @PASEO: SAT & SUN | late show: FRI & SAT

"What about... The beach today, nice- clean- and pure white sand..."
Aruba is Beautiful! ...And Clean...
Support:
Fundacion Aruba Limpi
583-8383

University of Aruba
Important information
TOEFL & SAT

All programs offered at the University of Aruba have their own specific entry requirements. All prospective students of programs that use English as the language of instruction (Faculty of Hospitality, Tourism & Management studies, FAS-Social Work & Development, FAS-Organization, Governance & Management) are required to take a TOEFL test (Score: 550 or 79) in order to demonstrate their proficiency in English. (Not applicable for the Academic Foundation Year!).

The S.A.T. test (score 890) is required only for prospective students from Faculty of Hospitality, Tourism & Management studies and for the FAS-SWD & FAS-OGM in specific cases. Take note: Deadline is always 6 weeks prior to the test date!

Test Dates:

TOEFL	SAT
www.toefl.org	www.collegeboard.org
November 12, 2016	November 5, 2016
November 18, 2016	January 21, 2017
April 1, 2017	May 6, 2017
	June 3, 2017

Test centers: Colegio Arubano, International School of Aruba, Xavier University

Zee spuugt talloze zeesterren uit

Grote delen stranden weggeslagen door ruwe zee

ORANJESTAD — Ondanks dat orkaan Matthew vanochtend de kust van Haiti bereikte, zorgt de storm hier nog altijd voor ruwe zee. Vannacht sloegen de golven zodanig hard over Malmok, dat talloze zeesterren aan land gespoeld werden. Daarnaast zijn grote delen van het strand weggeslagen. De regering zoekt samen met het Nederlandse bedrijf Deltares naar een structurele oplossing hoe onze stranden beschermd kunnen worden tegen natuurgeweld.

door onze verslaggevers
Bobby Spier en **Arien Rasmijn**

Matthew zorgt lokaal nog steeds voor een sterke zeedeining, meldt Meteo vanochtend. Golven komen vanuit noord-noordwestelijke richting met hoogtes van vier tot zes voet (1,2 tot en met 1,8 meter). Het ruwe water ‘spuugt’ continu vuil uit, zoals zeewier en plastic. Dienst Openbare Werken (DOW) is sinds zaterdagochtend samen met schoonmaakploegen, die normaliter de openbare wegen schoonhouden, bezig om de stranden weer schoon en veilig te maken. Echter lijkt het dweilen met de kraan open. Vanochtend meldt een lezer aan *Amigoe* dat Eagle Beach er ‘wederom niet uitziet’. “De zee is nog steeds ruw en het strand zit weer helemaal vol met zeewier.”

Zeesterren reddingsactie
Helaas spoelde op Malmok,

Foto: Arien Rasmijn

Burgers in actie om zeesterren te redden.

waar de hele dag al golven hard tegen de kust aanslaan, vanochtend niet alleen vuil aan, maar ook talloze zeesterren. Wim Eelens van Aruba Active Vacations startte direct een reddingsactie en plaatste een oproep op sociale media. Uiteindelijk verenigden tientallen burgers zich om de dieren te redden. Ze verzamelden de aangespoelde zeesterren en nog levende schelpdieren en legden deze in bakken met zeewater met de bedoeling dat zij vanuit een rustigere plek langs de kust weer in het water worden gelegd. De groep is nog op zoek naar vervoer voor de bakken.

Structurele oplossing
Maar door orkaan Matthew zijn ook grote delen van de Arubaanse stranden weggeslagen. Zo is er, ondanks dat er pas nog vrachtwagens met zand zijn gestort, bijna niets meer over van het strand bij Tamarijn. De regering wil een structurele oplossing vinden om in de toekomst te voorkomen dat ‘strand worden opgegeten’ door natuurgeweld. Om die reden hebben zij het Nederlandse bedrijf Deltares benaderd, een onafhankelijk instituut dat onderzoek doet op het gebied van water, ondergrond en infrastructuur.

Het bedrijf heeft expertise en ervaring met het plaatsen van simulatoren en barrières in zee en zal hiervan de effecten gaan onderzoeken ten zuiden van Hardicuarari. Infrastructuur minister Benny Sevinger maakt duidelijk: “Wij willen geen oplossing vinden die goed is voor de ene kant, maar weer problemen veroorzaakt voor de andere.” Sevinger gaat kijken wat hij als tussenkomst kan vinden voor het strand bij Tamarijn, aangezien de voorraad van het witte zand, ter reparatie van de stranden, aan het slinken is.

Bosmanwet officieel afgewezen

DEN HAAG — De Vestigingswet van VVD-Tweede Kamerlid André Bosman is officieel weggestemd. Vorige week werd al duidelijk dat de meeste partijen bezwaar maken tegen vestigingseisen voor Arubanen, Curaçaoë-

naars, en Sint Maartenaren. Vandaag kreeg het voorstel alleen de steun van de VVD, SGP, PVV en de oud PVV'ers van de fracties Bontes-Van Klavieren en Van Vliet, bij elkaar 58 van de 150 parlementariërs.

De meeste partijen stemden tegen omdat ze vrezen voor het ontstaan van eerste- en tweederangsburgers en omdat ze niet verwachten dat vestigingseisen een oplossing vormen voor de problemen van kansloze jongeren

of de overlast die criminele jongeren in Nederland veroorzaken. Caribische belangenorganisaties, maar ook politici in Aruba, Curaçao en St. Maarten hebben een vergelijkbare mening.

Tweede Kamer vraagt naar beheersbaarheid schulden

DEN HAAG — De Tweede Kamer wil concrete voorbeelden waaruit blijkt dat Aruba, Curaçao, en St. Maarten hun nationale schuld beheersbaar houden. Dat blijkt uit de vragen van de commissie Koninkrijksrelaties over de begroting en beleidsplannen van het ministerie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor 2017.

“Waaruit blijkt dat de staatschuld van de landen van het Koninkrijk wordt beheerst”, vraagt de commissie. Ook de andere vragen gaan vooral over geld. Zo wil de commissie weten of de drie landen, maar ook Bonaire, Sint Eus-

tatius en Saba, achterstallige betalingen aan Nederland hebben, of er nieuwe leningen aan St. Maarten worden verstrekt en of Saba een renteloze lening krijgt. Daarnaast wordt de financiering van de Kustwacht

weer aan de orde gesteld, waaronder de bijdrages van de Caribische landen. Omdat de vragen namens de Tweede Kamercommissie Koninkrijksrelaties zijn verstuurd, worden er geen afzonderlijke partijen genoemd. Maar met name de PVV pleit met enige regelmaat voor een hogere Caribische bijdrage aan de Kustwacht. De behandeling van de begroting voor Koninkrijksrelaties vindt volgende week plaats.

Citgo Aruba plaatst toegangsbord olieraffinaderij

SAN NICOLAS — De overname van de raffinage van Valero door Citgo is nu ook zichtbaar. Gisteren werd het Valero-bord bij de ingang van de olieraffinaderij vervangen door een toegangsbord van Citgo Aruba Refinery. “Een droom die uitkomt. Welkom Citgo”, zegt Energiedirecteur Mike de Meza op sociale media. Citgo Aruba-directeur Alirio Zambrano laat weten dat aankomende vrijdag, 7 oktober, de officiële ceremonie voor de heropening gepland staat. Arbeid-minister Paul Croes verwacht dat de herstart van de raffinaderij zorgt voor verdere daling van het werkloosheidscijfer. Hij hoopt dat de werkloosheid het komend jaar onder de 5 procent uitkomt. Vorig jaar lag de werkloosheid op 7,4 procent.

Klimaatverdrag Parijs dit jaar van start

Oppositie wil nog altijd inzage Arubaanse kosten klimaatakkoord

ORANJESTAD — Het Europees Parlement heeft namens de Europese Unie vandaag met een meerderheid het klimaatakkoord van Parijs goedgekeurd. Hierdoor kan het wereldwijde verdrag, waaraan ook Aruba deelneemt, dit jaar nog in werking treden. Oppositiepartij MEP diende in juli schriftelijke Statenvragen in over hoe de Arubaanse regering het Klimaatverdrag gaat naleven en wat voor kosten hiermee gemoeid zijn. Tot op de dag van vandaag heeft de partij geen antwoorden ontvangen.

door onze verslaggever
Bobby Spier

Verschillende Nederlandse kranten, zoals de *Trouw*, schrijven dat in totaal 28 EU-milieuministers, vandaag hun goedkeuring gaven ter invoering van het klimaatakkoord. VN-secretaris Ban Ki Moon kwam voor de zogenaamde rectificatieceremonie naar het parlement en bedankt de EU voor ‘het getoende leiderschap’. Trouw meldt dat er volgende maand een nieuwe VN-klimaatop plaats vindt in Marrakesh, waar een uitvoeringsorgaan wordt opgericht. Daarin krijgt de EU een zetel, evenals alle landen die het verdrag hebben geratificeerd.

Klimaatneutrale samenleving
Minister president Mike Eman zette op 22 april namens het Koninkrijk der Nederlanden zijn handtekening onder het nieuwe Klimaatakkoord van Parijs bij de Verenigde Naties (VN) in New York. Met het akkoord streven in totaal 195 landen naar het terugdringen van de uitstoot van broeikasgasen en andere schadelijke stoffen voor het milieu. Zo zijn er afspraken gemaakt om de wereldwijde temperatuurstijging onder de 2 gra-

den te houden. Daarnaast hebben de deelnemende landen beloofd te werken aan de creatie van een klimaatneutrale samenleving. De bedoeling is dat alle landen om de vijf jaar hun gezamenlijke bijdrage evalueren en kijken hoe zij hun eigen doelstellingen kunnen aanscherpen. De komende tijd moeten de 195 landen een financiële bijdrage leveren aan onderzoek naar duurzame en klimaatbestendige technieken en ontwikkelingen. Wat deze afspraken precies inhouden en gaan betekenen voor Aruba, is voor *Amigoe* onbekend. AVP-fractielid Donny Rasmijn, die belast is met de portefeuille milieu, was vanochtend voor het sluiten van deze editie niet bereikbaar voor een reactie.

Inzicht afspraken
MEP diende begin juli Statenvragen in over het klimaatverdrag. Fractieleider Evelyn Wever-Croes stelde toen dat Eman zelf afspraken had gemaakt over het klimaatverdrag van Parijs, zonder vooraf de Staten hierover te informeren of goedkeuring hiervoor te vragen. De partij wil inzage in deze afspraken en wil weten hoeveel geld hiermee gemoeid gaat. Dit omdat de kosten volgens Wever-Croes niet opgenomen zijn in de goedgekeurde begroting van 2016. “Dit gaf aanleiding tot vragen, over de aard van de afspraken die zijn gemaakt in het klimaatverdrag van Parijs die de burgers van Aruba direct dan wel indirect treffen”, aldus de fractieleider toen. Daarnaast wil zij weten hoe de regering deze afspraken gaat naleven. Vanochtend meldde MEP-leider Wever-Croes desgevraagd dat zij ‘geen antwoorden hebben gekregen’. “Het is kennelijk een groot probleem voor de kabinetsleden van Kabinet Mike Eman, want ze beantwoorden bijna geen enkele vraag.”

IN HET KORT

Valse samaritaan
Twee jongemannen (16 en 21 jaar) zijn zondag aangehouden op verdenking mishandeling en poging tot beroving. Rond drie uur 's nachts kreeg de politie melding van een mogelijke vechtpartij in Bakval. Ter plaatse stonden twee auto's achter elkaar op de openbare weg. De bestuurder van één van deze voertuigen verklaarde dat zijn auto kuren vertoonde. Twee voor hem onbekende mannen stopten op een motor naast zijn auto en boden 'hulp' aan. Wel moest de bestuurder dan zijn mobielje overhandigen, zodat om hulp gebeld kon worden. Toen de bestuurder dat niet deed en zelf iemand belde, kreeg hij onverwachts twee klappen in het gezicht. Het slachtoffer wilde uitstappen om zichzelf te verdedigen, maar werd daartoe belet. Zijn deur werd dichtgehouden. Toen een andere auto kwam aangereden, reden de overvallers op de motor weg. Terwijl het slachtoffer zijn relaas deed aan agenten, kwamen de twee mannen doodleuk voorbijrijden. Het slachtoffer schreeuwde dat het dezelfde jongemannen waren die hem hadden mishandeld. Het tweetal kon ingerekend worden.

Steekpartij
Agenten kregen afgelopen weekend melding van een vechtpartij met wapen in de nachtclub El Gran Flamboyant. Ter plaatse spraken agenten met het slachtoffer. Deze verklaarde dat een bekende hem met een mes had geprobeerd neer te steken. Het slachtoffer beschermde zichzelf en liep een steekwond op aan zijn rechterhand. De dader vluchtte vervolgens te voet.

Powerbank gestolen
Op de parkeerplaats nabij nachtclub Señor Frog's werd afgelopen weekend ingebroken in een geparkeerde auto. De linker voorruit was ingetikt. De eigenaar van het voertuig verklaarde aan agenten dat hij zijn zogenoemde powerbank, een apparaat om een mobiele telefoon mee op te laden, miste. Hij deed aangifte.

Regenwater een verademing voor boeren

vangen. Als ik bijvoorbeeld kijk naar Rooi Afo, wat een grote dam is voor Aruba, daar is nog ruimte voor meer water.”

De afgelopen jaren waren de dammen zodanig droog dat er een molen werd gebruikt om water uit de grond te pompen. Op het moment kent Aruba één

watermolen, geïnstalleerd in Pos Chiquito.

Water voor boeren
Aangezien het water uit de natuurlijke waterreservoirs ingezet wordt voor de boeren op het eiland, is Santa Rosa dit weekend gestart met het meten van het waterniveau. Daarnaast con-

troleren ze het aantal bacteriën in het water om te kijken of het gebruikt kan worden als drinkwater voor dieren, of dat het alleen ingezet kan worden voor het bewateren van planten en bomen.

Het departement geeft aan dat er een groot aantal boeren in de rij zal staan voor het water dat afgelopen weekend is gevallen. “Het water dat nu in de rooi is opgevangen, kan een periode van 6 tot 8 maanden overbruggen”, aldus Santa Rosa. Het regenwater wordt door het departement aan boeren verkocht, voor een prijs die lager ligt dan het commerciële watertarief. De opbrengst wordt door het departement gebruikt om de kosten van de vier vrachtwagens, die het water over het eiland verdelen, te dekken.

AZV vergoedt ‘experimentele hartoperatie’ niet voor Lunah

Vervolg van pagina 1

Maar ze wijten de afwijzing van hun verzoek voor vergoeding van deze hartoperatie in Salt Lake City, Utah, door AZV als tegenwerking, omdat ze ervan overtuigd zijn dat ze het geval van Lunah als hopeloos zien. “De wet van AZV gaat boven alles, en het breekt tegelijkertijd elke overeenkomst en wet op zowel medisch als op humanitair gebied.”

Dat meldt de familie op de Facebook-pagina Yuda Lunah. “Ze baseren hun con-

clusie op het feit dat Lunah T18 heeft en voor hen is dit niet de moeite waard.”

Smoesje
Volgens Lunah's ouders kan AZV de mededeling over consulten met artsen op Aruba, Colombia en Nederland niet onderbouwen, omdat ze niet kunnen melden om welke artsen het precies gaat. “De laatste keer dat we met Lunah in Colombia waren, kregen we te horen dat ze haar hart niet gaan aanraken, omdat ze niet over die expertise beschikken voor kinderen met T18. Een andere kliniek waar

we naartoe wilden voor evaluatie, meldde dat ze nooit eerder een kind met T18 hebben behandeld.” Hetgeen AZV zegt is volgens de ouders dus slechts een ‘smoesje’ om te kunnen zeggen dat ze de aanvraag hebben behandeld. “Het gaat om discriminatie van onze Lunah, gevolgd door het schenden van verschillende wetten door haar het recht op een langer en beter leven te ontnemen.”

Positieve prognose
Lunah is onlangs 10 maanden oud geworden. Volgens haar ouders hoort ze bij de

8 tot 10 procent van kinderen met T18 die zo oud worden, en is ze slechts de zesde T18-baby die in de afgelopen 20 jaar een hartoperatie aangeboden heeft gekregen in Salt Lake City, Utah, vanwege haar positieve medische prognose.

Ze houdt van het liedje ‘Klap eens in de handjes’ en kijkt graag naar tekenfilm Masha and the Bear met haar voetjes in de lucht. Ze vindt het niet leuk als haar ouders slapen en volle luiers irriteren haar, staat er op de Facebookpagina Yuda Lunah te lezen.

In beweging

Elena Rafael

Koninkrijkstoernooi afgelast

Het Koninkrijkstoernooi, dat van 3 tot 6 oktober moest plaatsvinden is vanwege de slechte weersvoorspellingen afgezegd. Het is nog niet bekend of het toernooi op een ander moment door gaat. Dit toernooi was een idee van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Ronald Plasterk, en was bedoeld om de band tussen jongeren in het Koninkrijk te versterken. Een totaal van 150 jongeren uit Aruba, Curaçao, St. Maarten en Nederland zouden het tijdens het Koninkrijkstoernooi in het Joe Laveist Ballpark in San Nicolas tegen elkaar opnemen in verschillende sporten.

Turnen

Gymnastiekvereniging CGA Avanse heeft een totaal van 22 medailles in

de wacht gesleept tijdens de internationale competitie Copa Panama Classic Isabella Amado. Deze vond afgelopen weekend plaats. De Arubaanse delegatie heeft 6 gouden, 5 zilveren en 11 bronzen medailles veroverd. Zeventien turners (allemaal meisjes) en twee trainers hebben het tijdens de competitie opgenomen tegen deelnemers uit gastland Panama, Peru, Costa Rica, Ecuador, Honduras, Guatemala en Venezuela. Aruba deed mee in 5 niveaus met turners vanaf zeven jaar. Zo won de zeventjarige Milaini Gross, die voor het eerst meedeed aan een groot internationaal toernooi zoals deze, voor niveau 2 de gouden medaille voor de sprong en brons voor de *uneven bars*, evenwichtsbalk, vloerroutine en allround-categorie. Andere turnsters die ook een gouden medaille heb-

ben gewonnen zijn Rebecca Spellen, Kim de Vries en Sanne van Dam. De Arubaanse delegatie trok niet alleen de aandacht in de Arena Roberto Durán, waar het toernooi plaatsvond, door haar turntalent, maar ook door de aanhang van de deelnemers. Deze was groot en duidelijk aanwezig met luide aanmoediging en gejuich. De Arubaanse delegatie werd voor dit toernooi klaargestoomd door hun trainers met extra ondersteuning van twee trainers uit Puerto Rico die een speciale clinic hebben verzorgd. CGA Avanse trok al in april van dit jaar op internationaal niveau de aandacht naar Aruba toen een delegatie van deze club zestien medailles, waarvan vier gouden, won tijdens de tiende Olympia Caribbean Championship in Trinidad & Tobago. De club biedt turnlessen voor kinderen

Junaidy Odor

en jongeren van twee tot en met zeventien jaar van maandag tot en met zaterdag in het Franklin Bareño sportcomplex in Piedra Plat.

40+ Kalssiek Honkbal

Deze week begint het internationaal veteranen-honkbaltoernooi Uniendo Naciones Series del Caribe. Daarbij nemen teams uit Curaçao, Colombia en Aruba het tegen elkaar op. Op 6 en 7 oktober vinden de wedstrijden plaats in Santa Cruz in het Nadi Croes/Crismo Angela Stadion. Daarna, op 8 en 9 oktober spelen de honkballers in het Joe Laveist Ball Park in San Nicolas tegen elkaar. Het is de veertiende keer dat dit toernooi georganiseerd wordt, maar de eerste keer dat het op Aruba plaatsvindt. Om ons eiland te vertegenwoordigen, zijn de beste 40+ honkballers van zes verschillende teams uitgekozen. Hiervan zijn twee selecties gemaakt die de strijd tegen Curaçao en Colombia moeten aangaan. De eerste match begint aanstaande donderdag om 19.00 uur in Santa Cruz. Kinderen hebben vrije toegang als ze door een volwassene worden begeleid. Zoals het een echt Arubaans sportevenement betaamt, zijn er ook Domino-wedstrijden en een goed voorziene bar en keuken.

De sterkste man van Aruba

Om haar 25-jarig bestaan te vieren organiseert Café

the Plaza de wedstrijd The Strongest Man of Aruba. Krachtpatser van alle lagen van de maatschappij gaan dan hun spierballen gebruiken om aan de hand van verschillende opdrachten te bewijzen wie de sterkste man van Aruba is.

Bezoekers krijgen ook de kans om het tegen elkaar op te nemen tijdens het paalstaan. Voor een bijdrage van 5 florin, dat naar het uitgekozen goede doel Stichting Algemene Bejaardenzorg Aruba (Saba) gaat, mag iedereen op één been op een paal gaan staan. Wie het het langst uithoudt krijgt natuurlijk een prijs. De inschrijvingen voor The Strongest Man of Aruba zijn in volle gang en er stromen nog steeds aanmeldingen binnen. Het evenement belooft spectaculair te worden en begint aanstaande donderdag om 18.00 uur op het plein voor Café the Plaza. Elke avond moeten deelnemers het tegen elkaar opnemen in twee verschillende onderdelen, zoals bierfusten tillen en vrachtwagens trekken.

Op zondag begint de finale om 16.00 uur en het feest wordt om 20.00 uur afgesloten in muzikale sfeer met een optreden van Nfusion. De sterkste man van Aruba krijgt behalve een hele grote beker ook een reis naar Miami.

Meer informatie en details over dit evenement volgen in de krant van morgen.

Kim de Vries

Sporten omdat het gezond is om in beweging te zijn, trainen voor een podiumplaats of dromen van internationale roem en een medaille. Amigoe volgt wekelijks hoe Aruba in beweging is. Tips zijn welkom via arubaredactie@amigoe.com.

Aruba's 40+ honkbalteam

FRESH

104.3

DE HOORT HET VERSCHIL

Met Casa Kooij
(Ma t/m Za: 16 - 19 pm)
Kasper Kooij

Voor contact:
Studio: (297) 583 2121
Kantoor: (297) 583 2220
Email: info@fresharuba.com
facebook.com/fresharuba

ZOEKERTJES

in samenwerking met **ARUBAdeal.com**
One happy market place

Foto bekijken? Ga naar ARUBAdeal.com en zoek op de 'Quick code'.

Boeken & Kantoor
Europese Nieuwe ordners Merk Esselite A4 formaat Afl. 3.- per stuk ROCOCO PLAZA OUTLET Inf. bel 741-5640 | Quick Code: 014325 |

Auto & Toebehoren
Chevrolet Spark - 2006 - Handgeschakeld/ manual - Net twee nieuwe banden aan de voorkant van de auto en airco werkt goed Price 4500 florin Whatsapp or call 6308695 for pictures | Quick Code: 020762

In zeer goede conditie, 7-persoonsauto, goed onderhouden | Een fijne auto, goed onderhouden. Heeft veel ruimte, moet weg | Afl. 5900.00 | Tel. 5636450 | Quick Code: 019036

De auto is nog in een goede conditie en heeft de volgende informatie Jaar: 2011 Merk: Toyota Model: RAV4 Kilome-

terstand: 61,111 Sub-Model: FWD 4dr 4-cil 4-Speed Automatische Kleur Interieur: Overige Aantal Cilinders: 4 Transmissie: Automatisch | Afl. 7800.00 | Quick Code: 020644 |

Wonen
Adres: Palm Beach 160-C, een slaapkamer, een badkamer Huur/mnd: Afl. 1.500, exclusief utiliteiten, minimum 1 jaar Oppervlakte: circa 50 m2 met omheining Dicht bij Palm Beach Hotel area Telefoon: 586 5729 | Quick Code: 020100 |

Te huur in een afgesloten complex met tropische tuin, een gemeubileerde bungalow met 2 slaapkamers en 2 badkamers .In de tuin is een ruim gezamenlijk zwembad . Huurprijs is Afl 2200,- per maand inclusief cable, internet en gas. Beschikbaar per 5 september 2016 | Tel. 5924104 |

Quick Code: 08038 |

Appartement met 1 slaapkamer te huur Boroncana | Afl. 1150.00 | Tel. 5697095 | Quick Code: 019762 |

Kinderen
4 jongensschoentjes | Size 3-6 m Size 5 (18-24 m) Size US 3/ EUR 19 Size 22 | Afl. 45.00 | Tel. 7373343 | Quick Code: 017015

Borstvoeding BH | Maat M | Afl. 20.00 | Tel. 7373343 | Quick Code: 015772 |

Diverse meisjeskleding Maten tussen: 2, 110cm, 3-4Y, 4Y, xs | Afl. 25.00 | Tel. 7373343 | Quick Code: 019042 |

Boeken & Kantoor
Leen Boeken | Voor elk Aannemelijk Bod +297-5680486 | Quick Code: 020499

Huis & Inrichting
Plantenbak voor in de tuin of op het balkon | Afl. 50.00 | Tel. 6625471 | Quick Code: 020790 |

Grote plantenbak voor in de tuin of voor op het balkon. | Afl. 89.00 | Tel. 6625471 | Quick Code: 020791

Prachtige teakhouten buitenkeuken met granieten blad. Nieuw uit doos! Inclusief Borretti accessoires. Bieden vanaf 7000 florin! | Tel. 6302871 | Quick Code: 020067 |

Te koop een stevige eikenhouten boekenkast afl 750.- bel 7415640 | Quick Code: 05060 |

Hobby, Vrije Tijd & Uitgaan
Monopoly kaartenspel | Afl. 10.00 | Tel. 7373343 | Quick Code: 019253 |

Bouw & Tuin
Aluminium weerbestendig ligbed met tafeltje. Info: 5830760 / 5645255 | Afl. 100.00 | Quick Code: 020728 |

Twee Bangkirai Marlboro Bankens met weerbestendige kussens. Info: 5830760/5645255 | Afl. 600.00 | Quick Code: 020729 |

Polaris booster pomp PB4-60Q nieuw in doos | Pomp voor poolcleaner | Afl. 300.00 | Tel. 7358520 | Quick Code: 020081 |

Sport & Gezondheid
SPORTMATTEN PUZZLE RAND | 12 maten, in perfecte staat, elke mat is 1,5 x 65 x 65 cm, zwart. Met afsluitranden. Voor training of valbescherming. | Tel. 7490040 | Quick Code: 020059 |

Ahata-CEO door CHTA uitgeroepen tot ‘topman van het jaar’

ORANJESTAD — Jim Hepple, topman van de Aruba Hotel and Tourism Association (Ahata), is afgelopen zondag door de Caribbean Hotel & Tourism Association (CHTA) uitgeroepen tot ‘Executive of the Year 2016’. Dat gebeurde tijdens een ceremonie van het jaarlijkse Caribbean Hospitality Industry Exchange Forum (Chief) in het El Conquistador Resort in Puerto Rico.

Tijdens de ‘Chief Awards’ worden prijzen uitgereikt aan personen in de Cariben die het goede voorbeeld geven op het gebied van duurzaam milieubeleid, verkoop & marketing, operations en technologie. De genomineerden kunnen voorgedragen worden door deelnemende hotelorganisaties, de ministeries van Toerisme, strategische partners en het algemene publiek. Hepple is sinds 2009 de hoogste baas van de Arubaanse hotelorganisatie. Hij maakt bovendien sinds 2012 deel uit van de Raad van Bestuur van CHTA. De topman laat weten ‘blij verrast’

te zijn met de prijs en is erg trots dat deze eer hem is toegekomen. “Er zijn meer dan 30 andere topmannen van hotelorganisatie in de regio die ook uitstekend hun werk doen en de belangen van hun leden behartigen. Met deze

realiteit in het achterhoofd, is het voor mij een grote eer om door mijn vakbroeders erkend te worden”, aldus Hepple.

All inclusive

De Ahata-topman kwam de afgelopen maanden uitgebreid in het nieuws door een agressieve mediacampagne van de hotelorganisatie tegen wetgeving om het all inclusive-toerisme aan banden te leggen. Ondanks felle tegenstand vanuit de privésector en de oppositie, werd de wetgeving eind augustus door het parlement aangenomen. In een eerste reactie liet Hepple weten dat Ahata zich ‘op vervolgstappen beraadt’. Eerder dreigde de hotelorganisatie met de

gang naar de rechter, indien de wetgeving aangenomen zou worden. Volgens Ahata is de betreffende wetgeving mogelijk ‘onconstitutioneel’ en kan het Land aansprakelijk gehouden worden voor financiële schade die hotels hiervan ondervinden. Bovendien werd de wetgeving discriminator genoemd, omdat bestaande all inclusive-hotels ten onrechte worden bevoordeeld.

Na Drempel di Fin di Aña in teken van duurzaamheid

ORANJESAD — Het eindejaarsradioprogramma Na Drempel di Fin di Aña van radio-presentatrice Erin Croes van Magic FM, staat dit jaar in het teken van duurzaamheid. *Save our Planet* is het thema van het programma dat dit jaar voor de 28ste keer uitgezonden wordt.

“Onze planeet heeft nu meer dan ooit behoefde aan onze liefde en zorg”, aldus Croes. “Dat is de voornaamste boodschap die we door middel van het programma willen uitdragen. We zullen veel aandacht geven aan de promotie van recycling, be-

30 procent sterfgevallen door hart- en vaatziekten

ORANJESTAD — In het kader van de Dag van het Hart afgelopen donderdag, zet sportinstituut Ibsa zich samen de Aruba Heart Foundation en het ministerie van Volksgezondheid in om meer bewustwording te kweken op het gebied van hartproblemen. Dit omdat van alle sterfgevallen op Aruba, ruim 30 procent overlijdt aan hart- en vaatziekten.

Het grootste gedeelte die aan hartproblemen op Aruba overlijdt, is jonger dan 69 jaar. “Dat wordt gecategoriseerd als vroegtijdig overlijden”, benadrukt Bus di Salud-arts Luis Arrango. Het krijgen van een hartinfarct, hartfalen en een herseninfarct, ontstaat over het algemeen door vernauwingen of blokkeringen van de bloedvaten. Als deze geblokkeerd zijn, kan er geen bloed meer naar het desbetreffende lichaamsdeel stromen, waardoor er

een tekort aan zuurstof en voedingsstoffen in dat gedeelte ontstaat en deze uiteindelijk zelfs kan afsterven. Een vernauwing leidt tot tijdelijk zuurstoftekort, waardoor een hartinfarct kan ontstaan, een beroerte, trombose en etalagebenen.

Veranderen leefstijl

Gezondheidsminister Alex Schwengle maakt duidelijk dat het veranderen van de leefstijl het risico op het krijgen van hart- en vaatziekten aanzienlijk kan ver-

minderen. “Het preventief behandelen, begint bij jezelf. De regering heeft faciliteiten aangelegd zoals het Linaar park, maar het blijft jouw verantwoordelijkheid om ook thuis veranderingen aan te brengen. Zoals gezond eten, genoeg water drinken, alcohol en tabak vermijden, want mensen die dit niet doen, lopen een groter risico op het krijgen van hart- en vaatziekten.”

Roken, het hebben van een te hoog cholesterol, overgewicht, een hoge bloeddruk en diabetes zijn factoren die het risico op het krijgen van hart- en vaatziekten vergroten. Symptomen van hartziekten kunnen pijn zijn, kortademigheid, vermoedheid en hartkloppingen.

AHA

De Aruba Hotel Association werd in september 1965 opgericht. De organisatie voegde in 1987 ‘toerisme’ toe aan haar naam en kan tegenwoordig rekenen op 90 deelnemende bedrijven. Onder de leden uiteraard grote hotels en hotelketens maar ook bedrijven die tours aanbieden, timeshare-hotels en andere grote en kleine bedrijven uit de toerisme-sector. Ahata heeft als belangrijkste doel om de toeristenindustrie van Aruba te beschermen. Dat doet de organisatie onder meer door als partner te fungeren voor overheidsbedrijf ATA (Aruba Tourism Authority) en gevraagd en ongevraagd advies te geven over toerisme-investeringen en wet- en regelgeving.

Columns Nicolaas gebundeld

DEN HAAG — Een selectie columns die de Arubaanse auteur Quito Nicolaas tussen 2007-2012 voor de internet-blog Caribe Magazine schreef, zijn sinds afgelopen week verkrijgbaar in boekvorm. De bundel Met Open Ogen werd officieel gepresenteerd in het Arubahuis in Den Haag. “Ik ben extra vereerd om een boek te krijgen van een auteur uit San Nicolas”, zei de Gevolmachtigde Minister Alfonso Boekhoudt, zelf ook afkomstig uit San Nicolas.

De 42 columns in het boek gaan over cultuur, literatuur en politiek. “Wonderbaarlijk genoeg zijn de meeste teksten nog steeds actueel”, zei Yvette Kramer van uitgeverij Totemboek en destijds initiatiefnemer van Caribe Magazine. Woorden van bewondering en dank waren er daarnaast van Shirley Elvilia van Slika, de organisatie die zich onder meer inzet voor de Papiamentse

taal, van auteur Libèrta Rosario, die samen met Nicolaas aan de basis stond van schrijversorganisatie Simia Literario, en van taalwetenschapper Ramon Todd Dandare. “Het boek is zeer de moeite waard, omdat het mogelijkheden biedt om met elkaar in discussie te gaan over de onderwerpen”, zei

hij. Nicolaas is vooral bekend van zijn gedichten en romans en van zijn werk als recensent, onder meer voor de Napa. In juni werd zijn werk opgenomen in de prestigieuze Dictionary of Caribbean and Afro-Latin American biography van de Universiteit van Oxford.

Briljant!

TEDxAruba - van idee naar actie

Bianca Peters, directeur overheidsbureau Innovatie, neemt u als lezer tweewekelijks mee in de wondere wereld van innovatie.

“Geweldig werk - zeer inspirerende speeches van jullie allemaal, dank jullie wel voor een vrijdag heel goed besteed.” “Ook al was ik niet in Aruba, TEDxAruba was ook geweldig om in Den Haag te zien. Heel inspirerend!” “Andy dude, dank je wel voor je inspirerende speech. Op een bepaalde manier zijn we allemaal verzwakt en we zouden moeten begrijpen dat deze variëteit ons gelijk maakt.” “EPI Unit Economie @TEDxAruba 2016. Wat als klas 4CD alles heeft om hun laatste jaar een jaar te maken om nooit te vergeten?” “Levi Silvani maakte mijn hart aan het zingen.” “We hebben er allemaal van genoten, 100 procent klanttevredenheid.” “21e eeuwse kinderen naar een 20e eeuwse systeem sturen, dat is pas een experiment...geweldige reactie van Maurice de Hond!” “Cultuur = traditie of innovatie?” “Geweldige gesprekken #TEDxAruba” “U N I T Y podium set-up” “Tijdens de break, organiseren we onze eigen TEDx-talks in Bogota.” “Angst, Macht en Liefde - de deugden van Leiderschap.” “Ons afval vertelt een ver-

haal.” “Wat ik meeneem uit de talk van Arthur Woods: maak de keuze om op te groeien tot een professional of tot een super held! Vind deze super krachten.” “Inspirerende talk van Sarah Quita Offringa. Haar verhaal zou verteld moeten worden aan de nieuwe generatie in Aruba & Holland.” “Nieuwe innovaties. #Watals #TEDxAruba.” Zomaar een greep -vertaald vanuit het Engels- uit de vele honderden berichtjes die alleen al in de TEDxAruba-app geplaatst zijn, om nog niet te spreken over de berichtjes via alle andere sociale media kanalen. Berichtjes van mensen die bij TEDxAruba waren afgelopen 23 september in Cas di Cultura, maar ook van mensen die gezamenlijk via de vele *livestream events* meegekeken hebben vanuit de hele wereld. Was TEDxAruba 2016 dan een succes? Ik denk niet dat ik daar al een definitief antwoord op kan geven. Natuurlijk maakt m’n hart iedere keer een sprongetje als ik bovenstaande lees of hoor en word ik er zelfs een beetje verlegen van. Voor mij -en ons gehele team- is TEDxAruba echter pas een succes als: 1. de mensen geïnspireerd zijn geraakt. 2. de mensen daadwerkelijk overgaan tot acties. De slogan van het TED-platform is dan ook *ideas worth spreading* (ideeën die waard zijn om te verspreiden) *and actions worth doing* (acties om uit te

voeren). Dat tweede gedeelte is het belangrijkste om uiteindelijk een verandering teweeg te brengen. Het design van TEDxAruba -dus onder andere de manier waarop het is opgezet, de keuze van het thema ‘Wat als...’ en de keuzes van sprekers, is dan ook niet zonder reden gekozen. Het is opgezet om een balans te zoeken tussen hele tastbare ideeën en de minder tastbare aspecten van een samenleving. Juist omdat die minder tastbare aspecten vaak de motivatie zijn om tot actie over te gaan. Simpel gezegd: Iets raakt je, creëert een emotie of gevoelens waar je vervolgens op reageert. Andrea Saunders gaf bijvoorbeeld met haar talk een voorbeeld om op een hele praktische manier zonder afval te leven; zeer tastbaar en concreet. Christo Nel daarentegen sprak over het belang van de deugden van angst, macht en liefde binnen leiderschap. Hoe vaak en hoeveel mensen hier op Aruba -en ook buiten Aruba- doen dit expliciet en geven daar aandacht aan? Uit ervaring kan ik zeggen: Heel weinig! En waarom? Omdat het ons onder andere niet geleerd is, het niet in onze mentaliteit zit en het niet echt ‘stoer’ is hierover te praten. En dat

terwijl we bijna ieder moment op de dag dat we interactie hebben met anderen -en zelfs op de momenten dat we alleen zijn- ermee te maken hebben...Zouden we dan daar niet veel meer op dienen te focussen? Het is mijns inziens een van de aspecten welke nodig is om Aruba verder te helpen richting de volgende fase binnen de visie om een duurzame samenleving te worden. We zullen ons meer bewust dienen te worden van al die minder tastbare processen binnen de interactie van mensen en de effecten daarvan op zowel onszelf als de samenleving. Ik laat het voor nu even aan jullie verbeeldingskracht wat ik hier allemaal precies mee zou kunnen bedoelen. De workshops die de 24e september gegeven zijn door Christo Nel, Arthur Woods en Susan Piver bij de Universiteit van Aruba zijn in ieder geval vanuit Bureau Innovatie en het TEDx-platform een eerste aanzet om ook deze minder tastbare aspecten concreet te maken en te implementeren in onze dagelijkse gang van zaken. Als ik vervolgens in de app een tekst als “Wat als alle aanwezigen een gemeenschap creëren en doorgaan met het inspireren van anderen om actie te ondernemen” lees, heb ik er vertrouwen in dat de slogan van TED: Ideas worth Spreading and Actions Worth Doing geland is en kijk ik ontzettend uit naar het vervolg.

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad

Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm

STOP

Huiselijk geweld!

Televisieprogramma's

Nederland

14:30 Opsporing verzocht
15:25 Zorg.nu
16:25 De rijdende rechter
17:00 Pauw
18:00 Journaal
18:20 Pauw
19:20 EenVandaag
19:50 Journaal
20:05 Journaal
20:35 Journaal
21:00 Debatten
22:35 Tekst-tv
23:55 Nederland in beweging

1:15
1:30
1:35
1:40
1:45
2:00
2:15
2:30
2:34
2:44

Journaal
Journaal met gebarentolk
Journaal
Journaal
Journaal met gebarentolk
Journaal
Jeugdjournaal met gebarentolk
Journaal met gebarentolk
De ochtendkus
Brandpunt
Metterdaad
De wereld draait door
Opsporing verzocht
Binnenstebuiten
Politieke partijen
Journaal
Sportjournaal
Blauw bloed
Kapotte taal
Kassa
Geloof en een hoop liefde
Journaal
Haagse lobby
Natuur op 2: De gorillafamilie en ik
Geloof en een hoop liefde
Hallo Nederland
Binnenstebuiten
Meldpunt!
De grote bijbelquiz
Haagse lobby
Zembla
Nieuwsuur
2Doc: De vrije markt
Een eerbetoon aan Bob Scholte

4:50
4:55
5:00
5:05
5:15
5:30

en Poeh
Minnie's strikken toons
Nellie & Cezar
Olly, het kleine witte busje
Sesamstraat: 10 voor ...
Het Furchester Hotel
Bruine beer in het blauwe huis
De speelgoeddokter
Masha's sprookjes
Maya de bij
Rintje
Rintje
Apennoten
Studio snugger
Zappsport
Kinderen voor kinderen: Voor altijd jong!
De super Freek show
De BZT muziek show
De gouden gans
Puberruil Zapp
Welkom in de jaren 60
Lost in the game
Het klokhuis
Jeugdjournaal
SpangaS
Brugklas
3 op reis
All inclusive
Lieve S-S-Sanne
Niet lullen maar poetsen: In het zuiden
Toren C
Vlucht HS13

woensdag 5 oktober

0:10 Geheugentrainer
0:30 Journaal
0:35 Journaal
0:40 Journaal
0:45 Journaal
0:50 Journaal
1:00 Journaal
1:10 Goedemorgen Nederland
1:30 Journaal
1:40 Goedemorgen Nederland
2:00 Journaal
2:10 Goedemorgen Nederland
2:30 Journaal
2:40 Goedemorgen Nederland
3:00 Journaal
3:15 Nederland in beweging
3:30 Journaal
3:40 Geheugentrainer
4:00 Journaal
4:15 Journaal
4:30 Journaal
4:40 Journaal
5:00 Journaal
5:15 Tijd voor MAX
6:00 Journaal
6:15 Journaal
6:30 Journaal
7:00 Journaal
7:20 Journaal
7:35 Journaal
8:00 Journaal
8:30 Journaal
8:40 Journaal
9:00 Journaal
9:25 Pauw
10:25 Vive la Frans
11:00 Journaal
11:10 Tijd voor MAX
11:55 Politieke partijen
12:00 Journaal
12:15 EenVandaag
12:45 Sportjournaal
13:00 De wereld draait door
14:00 Journaal
14:30 Tussen kunst en kitsch
15:25 Smaakt naar meer
16:10 Face to face
17:00 Pauw

3:00
3:15
3:30
3:40
4:00
4:15
4:30
4:40
5:00
5:15
6:00
6:15
6:30
7:00
7:20
7:35
8:00
8:30
8:40
9:00
9:25
10:25
11:00
11:10
11:55
12:00
12:15
12:45
13:00
14:00
14:30
15:25
16:10
17:00

Nederland

15:20 Sophie in de kreukels
16:15 Spuiten en slikken specials
17:00 United shades of America
17:50 De wereld draait door
18:45 Spuiten en slikken specials
19:30 United shades of America
20:15 De wereld draait door
21:05 De wereld draait door
21:56 Tekst-tv

TeleCuraçao

15:30 Programa di MEO
16:00 Overdrive - TCFM
17:00 Solo ta Sali
18:00 Bonochi Kòrsou
19:00 TeleDeporte
19:30 Ministerio VVRP
20:00 TeleNotisia
21:00 Wega di Number Kòrsou
21:10 Partisipashon di Morto
21:15 Pagina Sosial
21:30 Game Show Bai E!
22:30 Puerto Latino
23:00 TeleNotisia (r)

ATV

00:30 Late Night With Seth Meyers
01:30 Last Call With Carson Daly
02:00 Access Hollywood Live
03:00 Steve Harvey
04:00 Early Today
04:30 Today in New York
05:00 Today in New York
07:00 Today
10:00 Today
11:00 Access Hollywood Live
12:00 News 4 New York at Noon
12:30 New York Live
13:00 Days of Our Lives
14:00 Steve Harvey
15:00 The Ellen DeGeneres Show
16:00 New 4 New York at 4
16:30 New 4 New York at 4.30
17:00 News 4 New York at 5
17:30 News 4 New York at 5.30
18:00 News 4 New York at 6
18:30 NBC Nightly News
19:00 Extra
19:30 Access Hollywood
20:00 The Voice
21:00 NBC News Special: 2016 Vice Presidential Debate
22:00 This Is Us
23:00 News 4 New York at 11
23:30 The Tonight Show Starring Jimmy Fallon

TeleAruba

06:00 am Cafe CNN
08:00 am Telenoticia
09:00 am Nos Mainta
11:00 am Un rato serca Dika
11:30 am CNN World Sports
11:45 am Time Out
12:00 pm Telenoticia
01:00 pm Primera Plana
01:30 pm CNN Camilo
02:30 pm Sorteo di Lotto
02:40 pm Ivo 4 Life na Telearuba
05:00 pm Dia di Señor
05:30 pm Poets TV
06:15 pm Time Out
06:30 pm Primera Plana
07:00 pm Voices & Choices
07:30 pm Caribbean Passport
08:00 pm Telenoticia
09:00 pm Sorteo di Lotto
09:10 pm Tabitha's TV Show
09:40 pm 35 Milimetros
10:00 pm Al Caso
11:00 pm Telenoticia
12:00 am Time Out
12:15 am Primera Plana
12:45 am CNN World Sports
01:00 am CNN Camilo
02:00 am Tabitha's TV Show
02:30 am Voices & Choices
03:00 am Telenoticia
04:00 am Nos Mainta

Nederland

15:20 Opiniemakers
16:00 Nieuwsuur
16:55 2Doc: De stress van de herder
17:50 Kunstuur
18:15 De nachtzoen
18:30 Nieuwsuur
19:25 Nieuwsuur
20:11 Tekst-tv

woensdag 5 oktober

0:30 Pingu
0:35 Timmy tijd
0:45 Plop en de Peppers
0:50 Sesamstraat
1:05 Bing
1:15 Woezel & Pip
1:20 Pim en Pom
1:25 Rintje
1:30 Rintje
1:35 Apennoten
1:45 Buurman en buurman
1:50 Dokter Hond
2:05 Wickie de Viking
2:15 Ringel Singel 19
2:25 Masha en de beer
2:30 Shaun het schaap
2:45 Jeugdjournaal
2:50 Studio snugger
3:05 Raad eens hoeveel ik van je hou
3:15 Joe en Jack
3:25 Kindertijd
3:50 Tip de muis
4:00 Teletubbies
4:15 Barbapapa
4:20 Sarah en Eend
4:25 Mijn vriendjes Teigetje

woensdag 5 oktober

0:35 Hallo Nederland
1:00 Journaal met gebarentolk

BNV

15:00: NOS Journaal
15:05: Sesamstraat
15:25: Sesamstraat 10 voor...
15:35: Het Klokhuis
15:50: NOS Jeugdjournaal
15:55: Beste Vrienden Quiz
16:15: Blokken
16:45: Thuis
17:10: Dagelijkse Kost
17:25: EenVandaag
17:55: NOS Sportjournaal
18:00: VRT Journaal
18:45: De Wereld Draait Door
19:35: NOS Journaal
19:55: Weerbericht Europa/Afrika
20:00: Memories
20:50: College Tour
21:35: Per Seconde Wijzer
22:00: Nieuwsuur
22:45: Weerbericht Amerika/Caribien
22:50: Opsporing Verzocht Internationaal
22:55: Pauw
23:50: Iedereen beroemd

06:00: VRT Journaal
06:45: De Wereld Draait Door
07:35: NOS Journaal
07:55: Weerbericht Europa/Afrika
08:00: Memories
08:50: College Tour
09:35: Per Seconde Wijzer
10:00: Nieuwsuur
10:45: Weerbericht Amerika/Caribien
10:50: Opsporing Verzocht Internationaal
10:55: Pauw
11:50: Iedereen beroemd
12:00: VRT Journaal
12:30: Van Gils & Gasten
13:25: Haagse Lobby
14:00: NOS Journaal
14:35: BinnensteBuiten
15:00: NOS Journaal
15:05: Sesamstraat
15:25: Het Klokhuis
15:35: NOS Jeugdjournaal
15:45: Nick & Simon, The Dream
16:15: Blokken
16:45: Thuis
17:10: Dagelijkse Kost
17:25: EenVandaag
17:55: NOS Sportjournaal
18:00: VRT Journaal
18:45: De Wereld Draait Door
19:35: NOS Journaal
19:55: Weerbericht Europa/Afrika
20:00: Keuringsdienst van Waarde
20:25: All Inclusive
21:20: Over Eten
22:00: Nieuwsuur
22:50: Weerbericht Amerika/Caribien
22:55: Pauw
23:50: Iedereen beroemd

woensdag 5 oktober

00:00: VRT Journaal
00:30: Van Gils & Gasten
01:30: Vive la Frans
01:55: Ruben en de idioten
02:35: BinnensteBuiten
03:00: NOS Journaal
03:05: Sesamstraat
03:25: Sesamstraat 10 voor...
03:35: Het Klokhuis
03:50: NOS Jeugdjournaal
03:55: Beste Vrienden Quiz
04:15: Blokken
04:45: Thuis
05:10: Dagelijkse Kost
05:25: EenVandaag
05:55: NOS Sportjournaal

Dienstdoende huisartsen

Dinsdag 04 Oktober 2016

Huisarts nachtdienst - Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580
Dr. Dirksz

Huisarts nachtdienst - San Nicolaas
Centro Medico San Nicolaas
524-8833
Dr. Vis

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst
San Nicolaas
Botica San Lucas 584-5119

Apotheek nachtdienst Oranjestad
Botica Eagle 587-9011

McDonalds doneert 5000 florin aan Olympisch Comité

Met de slogan 'Smaak van een kampioen' heeft *McDonalds* de *McKrioyo Sport* onlangs gelanceerd.

Gemaakt met '100 procent lokaal brood' van *Bright Bakery*, twee stukken vlees, uien, kaas, tomaat, sla en mayonaise.

Met de lancering van de sandwich is *McDonalds* een deal aangegaan met de sporters, want elk gekochte *McKrioyo Sport* levert een bijdrage aan het *Comite Olimpico Arubano* (COA)

Als officiële sponsor van de Olympische Spelen en *Comite Olimpico Arubano* heeft *McDonalds* beloofd om sport en een actief leven te promoten. Daarom is dit initiatief gekomen als ondersteuning voor het COA en onze atleten. *McDonalds* heeft maar liefst 5000 florin opgehaald met de verkoop van de *McKrioyo Sport* en bevestigt door te zullen gaan met het goede doel.

Kijk op www.mcdonaldsdwi.com.pr voor meer informatie of wordt fan van de Facebookpagina

McDonalds Curaçao & Aruba. Ga ook langs om te genieten van de geweldige *McKrioyo Sport*.

President van COA, dhr. Edwin Roos zegt dat COA erg blij is met deze geste en hoopt in de toekomst op nog meer samenwerking met *McDonalds*.

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Administratie: Zulaika Kelly (abonnementen) Grecia Willems (advertenties) adminaruba@amigoe.com	Distributie: Zulma Kock, Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba	Opmaak: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm
Directie: Sigrid Hammelburg arubadirectie@amigoe.com	Verkoop: Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com Jamey Baire jbairre@amigoe.com	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe #81027801 RBC #100031723
Redactie: Alex Lacle (coördinator) Mirte de Rozario Bobby Spier Annica Flores Esther Kiks arubaredactie@amigoe.com		Klachten over bezorging ? Mail naar klachtenaruba@amigoe.com

Het weer

WOENSDAG 5 Oktober 2016		WOENSDAGAVOND	
Half bewolkt met windvlagen vanuit het oosten tussen 15 en 30 km/u.		Gedeeltelijk bewolkt met windvlagen vanuit het oosten tussen 25 en 40 km/u. Na middennacht regen.	
Zonsopgang 06:29	Zonsondergang 18:26	Maansopgang 10:03	Maansondergang 21:54
Max. Temp. 29°	Neerslag 50%	Min. Temp. 27°	Neerslag 10%
Wind 27km/u Oost	Luchtvochtigheid 75%	Wind 30 km/u Oost	Luchtvochtigheid 78%
UV Index Extreem			

Informatie

Centraal Politie	100
Brandweer	911
Politie O'stad	102
Politie San Nicolaas	104
Politie St.Cruz	105
Politie Noord	107
Tipline Politie	11141
Ziekenhuis	527-4000
Dierenarts	585-0400
Elmar centraal	523-7100
Elmar storing	523-7147
WEB Aruba	525-4600
SETAR	582-2116
Taxi (TAS)	587-5900
Taxi (ATT&T)	582-2010
Taxi (PTS)	588-0035
Taxi (Diamond)	587-2300
Kankerbestrijding	582-0412
Stichting SAMBA	582-0903

—Oranjestad—	
Ambulance	582-1234
BGD Oranjestad	527-2782
Veterinaire Kliniek	582-1720
Animal Shelter	582-1623

— San Nicolaas—	
Ambulance	584-5050
Centro Medico	523-8833
BGD San Nicolaas	527-2782
Serlimar	584-5080

— Botica —	
4 Centro Medico	584-5794
Aloë	584-4606
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolaas	584-8186
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Seroe Preto	584-4833
Trupiaal	583-8560

— Mortuariums —	
Ad Patres	584-2299
Aurora	588-6699
Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Olive Tree Oranjestad	582-0000

— Stichtingen —	
Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
Fundacion Respetami	582-4433
Zwanger? Fundacion CIZKA	583-0331
Fundacion Diabetico	593-0507
Arubano	593-4928
Twelve Step Meeting	
AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Fundacion Amor Pa	568-4739
Prohimo	564-8849
NA Acceptance Group	565-7500
Fundacion Centro Ecologico Aruba	562-8984
Bureau Sostrenemi Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen	588-1010
Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke	567-7004

Aankomsttijden Cruiseschepen

Woensdag, 05 Oct. '16

Monarch
07.00 – 16.00
Adventure Of The Seas
08.00 – 23.00
Island Princess
07.00 – 12.30

‘Actie vanuit industrie vereist’

Chata: Hotelbezetting daalt maand op maand in 2016

WILLEMSTAD — Belangenvereniging Chata trekt wederom aan de bel vanwege een daling in de bezettingsgraad van hotels: “Maand op maand heeft Chata in dit jaar een daling in de bezettingsgraad van hotels – ofwel in de prestatie – kunnen waarnemen. Uit ons onderzoek blijkt dat de bezoekers bijna 120.000 minder nachten op het eiland doorbrachten, dit in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar. Een daling in het aantal overnachtingen heeft een directe uitwerking op de hotelprestatie waardoor hotels naar schatting 10 miljoen dollar aan inkomsten misliepen”, aldus Chata.

“Het Chata-bestuur en zijn leden zijn dan ook zeer bezorgd over deze ontwikkelingen waarbij slechts een gedeelte van de sector op het eiland bezoekers ontvangt en er in andere markten zelfs groei wordt geregistreerd in het aantal aankomsten. Het feit dat de bezoekers niet alleen in alternatieve verblijfsaccommodaties verblijven maar ook de duur van hun verblijf korter wordt en er zo minder overnachtingen worden geregistreerd, baart zorg”, aldus Chata. De belangenvereniging concludeert aan de hand van recente data-rapportages dat 50 procent van alle bezoekers van Curaçao in 2016 voor een

verblijf in een alternatieve accommodatie koos. “De recente data van het Curaçaose toeristenbureau CTB wijzen uit dat de grootste daling van het aantal bezoekers binnen de Latijns-Amerikaanse markt is waargenomen. Dit als gevolg van de instabiele situatie in Venezuela. De bezoekers uit voornoemde markt hebben dit jaar ongeveer 334.000 nachten op het eiland doorgebracht terwijl het aantal overnachtingen in 2015 op 430.000 uitkwam”, aldus Chata. De belangenvereniging licht toe dat een daling in het aantal overnachtingen niet alleen een daling in de hotelprestaties oplevert maar

ook een impact heeft op de algehele uitgaven die toeristen op het eiland doen. Chata wijst verder in het verlengde van het voornoemde op de ‘vrijwel identieke aankomstendata’ in vergelijking met vorig jaar: “De daling aan inkomsten is dan ook onthutsend, Chata pleit voor een sterkere aanpak omtrent de datavergaring inzake de prestatie metingen van de toeristische sector waarbij gekeken dient te worden naar de vraag of het realistisch is dat de hotels op Curaçao niet in lijn met het gemeten succes van de toename in aankomsten presteren.” De laatste hotelbezetting-data laten een daling van 12 procent zien in vergelijking met de zelfde periode, de maand augustus, vorig jaar.

Laagste RevPar in regio
Afgelopen augustus bedroeg de Average Daily Rate (ADR) – de gemiddelde dagprijs – 140,21 dollar. In diezelfde maand een jaar eerder was dat nog 138,72 dollar, wat een

lichte toename van 1 procent oplevert. De Revenue per Available Room (RevPar) – inkomsten per beschikbare hotelkamer – nam met 87,77 dollar in augustus 2016 in vergelijking met dezelfde maand een jaar eerder, met 12 procent af. Chata concludeert dat Curaçao met deze afname ‘de grootste daling heeft gekend in deze inkomsten en zo de laagst gemeten RevPar van het Caribisch gebied over de maand augustus heeft gekend’. “Chata hoopt de kwestie onder haar leden aan te kaarten gedurende de aankomende Chata-ledenvergadering die overmorgen zal plaatsvinden. Ook wil men de dialoog voortzetten met alle stakeholders binnen de industrie om deze trend van daling het hoofd te bieden. Chata zal ook de focus leggen op nieuwe initiatieven om de hotel-sales op te schroeven”, aldus de belangenvereniging.

Gewelddadige bende opgepakt

DEN HAAG — De politie in de Zuid-Hollandse plaats Capelle aan de IJssel heeft de afgelopen weken zeven mannen en twee vrouwen aangehouden die verdacht worden van betrokkenheid bij een serie gewelddadige berovingen en woningovervallen. De verdachten, tussen de 17 en 24 jaar, zijn afkomstig uit de voormalige Antillen, meldt de politie vandaag.

De verdachten zijn allemaal woonachtig in de Hovenbuurt waar de misdrijven ook hebben plaatsvonden. “Het gedrag van de verdachten had een grote impact op de veiligheidsbeleving van de bewoners in de wijk. Dit raakt niet alleen de bewoners maar ook de politie en we accepteren dat niet. Als politie hebben we dan ook alles op alles gezet om deze problematiek aan te pakken”, aldus de politie in een verklaring. De verdachten zijn allemaal woonachtig in de Hovenbuurt waar de misdrijven ook hebben plaatsvonden. “Het gedrag van de verdachten had een grote impact op de veiligheidsbeleving van de bewoners in de wijk. Dit raakt niet alleen de bewoners maar ook de politie en we accepteren dat niet. Als politie hebben we dan ook alles op alles gezet om deze problematiek aan te pakken”, aldus de politie in een verklaring.

kan worden gesteld voor de vervoerskosten. “De kinderen konden ditmaal worden opgehaald maar het kan ook voorkomen dat dat eerder op de dag niet mogelijk is en dat we ze tijdelijk ergens anders moeten onderbrengen totdat de ouders wel in staat zijn hun kinderen af te halen. De vervuiler moet hiervoor opdraaien.” De school, gevestigd aan de Santo Domingoweg, heeft regelmatig last van de stank- en/of rookoverlast door Isla. Hij hoopt dat het evacuatieplan deze week zal worden afgerond.

Leerlingen die de school verlaten terwijl er zich donkere rookwolken ontwikkelen.

WILLEMSTAD — De Juan Pablo Duarte School in Bona Vista moest gisteren wederom de deuren sluiten wegens rookoverlast die werd veroorzaakt door de Isla-raffinaderij. Omstreeks 12.30 uur zijn alle leerlingen en docenten naar huis gestuurd. Er zijn meerdere leerkrachten onwel geworden, zo bevestigt de woordvoerder van het ministerie van Onderwijs, Tico Vos.

De woordvoerder meldt dat de raffinaderij de school niet heeft geïnformeerd over de situatie wat hij ten zeerste betreurt. Isla-woordvoerder Henny Cornelia heeft verklaard dat de zwarte rookontwikkeling te wijten was aan het feit dat de Wetgas-compressor door een automatisch ingebouwd veilig-

heidssysteem uitviel. “Ze hebben slechts de pers hiervan op de hoogte gebracht. Oftewel, ze zijn alleen bezig met public relations en niet met de situatie rondom de school en de kinderen.” Vos was gistermiddag aanwezig op de school om onder meer te bespreken wie er, indien nodig, aansprakelijk

Claim om mislopen bod op Marriott Lionstone zet juridische actie door

WILLEMSTAD — Lionstone Group zet haar dreigement om juridische acties te ondernemen tegen het mislopen van de aankoop van het Rif Resort (Marriott Hotel) door. De internationale hotelgroep is een proces gestart om een verzoekschrift in te dienen bij de rechtbank voor een voorlopig getuigenverhoor.

Afgelopen maand werd de aankoop door de Orco Bank officieel bekend gemaakt. Lionstone viste naast het net, maar is het niet eens met de gehele procedure vooraf. De hotelgroep van onder andere Hilton, Floris Suite en Sunscape op Curaçao, heeft veel meer geboden dan de Orco Bank, bood meer arbeidsplaatsen en het hotel zou open kunnen blijven. De groep, die ook hotels heeft op Aruba, Maagdeneilanden en Florida, accepteerde niet zonder meer dat ze op een zijspoor is gezet en wil dat een rechter zich buigt over de discussie of het proces wel zo transparant is verlopen. Daarmee hoopt de hotelgroep voldoende bewijs te

vergaren voor de schadeclaim die Lionstone uiteindelijk wil indienen. Zoals bekend was het Rif Resort zwaar verlieslijdend, wat het Land Curaçao als garantsteller noopte om het te verkopen. De schuld was opgelopen tot 125 miljoen gulden, terwijl het hotel op 15 miljoen dollar werd getaxeerd. Voor de verkoop werd in 2014 een commissie ingesteld. Uiteindelijk bleven de Orco Groep en Lionstone over. Orco bood in totaal 47,7 miljoen dollar, inclusief de uitbreidingen en werk aan 250 mensen, maar het hotel zou tijdens de renovatie wel moeten sluiten. Lionstone bood in totaal 65

miljoen dollar en werk aan 500 mensen, en het resort zou open blijven gedurende de veertien maanden durende renovatie. Toen vorige week echter bekend werd dat het aankoopbedrag door Orco 25 miljoen gulden bedroeg (13,7 miljoen dollar en de investering in de uitbreiding 60 miljoen gulden (32,9 miljoen dollar), is de directie van de groep waarschijnlijk helemaal uit haar vel gesprongen, omdat dit ook nog eens 1,1 miljoen dollar minder is dan het oorspronkelijk bod. Hoewel Jeroen Kibbelaar, als lid van het bestuur van het Rif Resort, maar ook als consultant van de Orco Groep, zich destijds uit de commissie had teruggetrokken, betwijfelt Lionstone of diens eerdere aanwezigheid het transparantieproces niet heeft beïnvloed.

Chanelle de Lau is de mooiste

Foto: John Michael Herrera

Vlnr: Liane Bonofacia, Chanelle de Lau, Nashaira Balentien en Sabrina Namias de Crasto.

WILLEMSTAD — De 21-jarige Chanelle de Lau werd zondagavond bekroond als de nieuwe Miss Universe Curaçao. De studente International Business and Management was vanaf het begin de grote favoriet. Nashaira Balentien, ook een favoriet, won de Miss World Curaçao titel en kwam daarnaast als de meest fotogenieke miss uit de bus. Het was een spannende strijd tussen de twee dames, maar Chanelle ging uiteindelijk met de hoofdprijs naar huis. Sabrina Namias de Crasto gaat Curaçao vertegenwoordigen bij de Miss Hispano America verkiezing en Liane Bonofacia kwam uit als tweede finaliste.

Door Desi Dijkhuizen

De zeven Miss Curaçao kandidaten streden zondagavond in een druk bezochte zaal bij het Santa Barbara Resort om de Miss Universe Curaçao titel. De show begon stipt op tijd en host Sue Ann Hudson verrichtte weer uitstekend werk. Corridja Stars Productions, organi-

sator van de missverkiezing, had dit jaar Miss USA 2016, Deshauna Barber, de bekende fashion designer, Mac Duggal en financieel directeur van Miss Universe, Larry Parra, uitgenodigd om het event bij te wonen als juryleden. Het was een glamoureuze avond, met een international touch, waarbij ook verschillende lokale ar-

tiesten voor entertainment zorgden. Vooral Shans Thode gaf een uitstekende show, waarbij zelfs de internationale gasten hebben gedanst en gezongen. De winnares van de avond, Chanelle de Lau, stond tijdens haar presentatie stil bij haar overleden vader. Het was een mooi en emotioneel moment, waarbij ze ook haar moeder noemde als haar grootste inspiratiebron. Naast haar presentatie in perfect Engels, was haar jurk, ontworpen door de Colombiaanse designer Jaime Arango, the cherry on top. Chanelle zal Curaçao vertegenwoordigen bij de Miss Universe verkiezing die gehouden zal worden in de Filipijnen. De datum is nog niet bekend.

Van Raak waarschuwt tegen Schotte

DEN HAAG — Tweede Kamerlid Ronald van Raak (SP) waarschuwt Curaçaose kiezers met een ingezonden brief tegen MFK-leider, Gerrit Schotte, en geeft tegelijkertijd kritiek op Nederlandse politieke partijen. “Kamerleden van CDA en D66, GroenLinks en ChristenUnie vielen al- lemaal voor de charmes van deze charlatan. De PvdA Van de verdachten zitten er vijf in voorlopige hechtenis. De anderen zijn vrij maar blijven verdachten en zullen uiteindelijk ook voor de rechter moeten verschijnen.

meteen al twijfelde aan de integriteit van Schotte en hem vragen stelde over de financiering van de MFK.

De oud-premier werd dit jaar veroordeeld tot drie jaar cel wegens omkoping door zakenman Francesco Corallo maar was ook verantwoordelijk voor het verdwijnen van honderden miljoenen guldens uit overheidsbedrijven en voor de intimidatie van critici, aldus Van Raak. “Toch doet deze oud-premier gewoon mee aan de verkiezingen op Curaçao, waar zijn partij volgens de peilingen de grootste zal worden.”

Van Raak spreekt de hoop uit dat Curaçaose kiezers een verstandige keuze zullen maken, anders dan de kiezers op Sint Maarten waar de UP toch een nieuwe regering kan vormen terwijl Theo Heyligher ook banden heeft met Corallo. “Woensdag doen aan de verkiezingen op Curaçao ook veel politici mee die zich niet laten omkopen door de maffia en die wel oog hebben voor de belangen van de bevolking. Ik hoop dat de kiezers beseffen wat er voor hen op het spel staat en wens hen woensdag veel wijsheid toe”, aldus Van Raak.

Affakkelen levert zwarte rookontwikkeling op na uitval Wetgas-compressor

Het Isla-terrein omstreeks 8.00 uur gisterochtend.

WILLEMSTAD — De zwarte rookontwikkeling vanaf het Isla-terrein viel gisteren in de ochtenduren in de verte op. Het affakkelen leverde een metershoge vlam en rook op nadat omstreeks 7.20 uur de Wetgas-compressor door een automatisch ingebouwd veiligheidssysteem, uitviel. Dit bevestigde Isla-woordvoerder Henny Cornelia desgevraagd.

“Omdat de Wetgas-compressor gelinkt is aan de productie van de Catcracker is de productie van de Catcracker tot een minimum teruggeschroefd. We hebben nog steeds de hoop dat we de compressor weer aan de praat kunnen krijgen, dit gezien

de Isla-raffinaderij bij het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) melding gemaakt van de uitval van de compressor en daarmee de reden van het overmatig fakkelen. Zoals bekend wordt fakkelen als een noodmaatregel ingezet voor verbranding van de overtollige gassen die tijdens de productieprocessen ontstaan. “De verbranding van deze gassen – het fakkelen – verloopt nu verder normaal waarbij er sprake is van volledige verbranding. In ieder geval

heeft de Isla-raffinaderij een verscheidenheid aan operationele veiligheidsmaatregelen genomen om de hoeveelheid gas die geproduceerd wordt, terug te dringen en zo de overlast die met fakkelen gepaard gaat – geluid en/of rook – te minimaliseren”, aldus Cornelia. Maandag, in de vroege ochtenduren, opperde de woordvoerder nog de mogelijkheid van een algeheel geplande ‘shut-down’ van de raffinaderij mocht de oorzaak van de uitval van voornoemde installatie niet achterhaald kunnen worden. Op de vraag wat er gebeurt als de Wetgas-compressor niet tijdig weer in werking kan worden gesteld, antwoordt Cornelia: “We hebben voorsnóg goede hoop. Maar mochten we alsnog tot een geplande shut-down over moeten gaan dan zal dit op gecontroleerde en gefaseerde wijze gebeuren waarbij men eerst de primaire installaties af zal sluiten.” De Isla-woordvoerder zegt dat in een dergelijke situatie de BOO-energiecentrale wel door zou kunnen draaien. “Weliswaar zou de BOO bij een eventuele shut-down dan haar productie moeten aanpassen”, aldus Cornelia. De Isla-raffinaderij verontschuldigt zich voor het ongemak, ook voor de komende dagen.

Cft in halfjaarlijkse rapportage

Liquiditeitspositie Bonaire blijft aandachtspunt

KRALENDIJK — De liquiditeitspositie van Bonaire blijft een punt van aandacht. Dat meldt het College financieel toezicht (Cft) in zijn halfjaarlijkse rapportage. Het College is blij dat Bonaire zijn jaarrekening 2015 tijdig heeft ingediend en dat jaar heeft afgesloten met een overschot van 3,5 miljoen dollar.

De eerste uitvoeringsrapportage, inclusief begrotingswijziging 2016, is echter niet tijdig ingediend, stelt het Cft. Bij de uitvoeringsrapportage is het plan van aanpak financieel beheer bijgevoegd dat nog steeds onvoldoende inzicht in de voortgang en verbetering van het financieel beheer biedt.

Conform de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius en Saba (Wet FinBES), dienen de openbare lichamen uiterlijk 15 juli van het jaar volgend op het begrotingsjaar de jaarrekening naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) te sturen door tussenkomst van het Cft. Bonaire heeft de door de Eilandsraad

vastgestelde jaarrekening 2015 tijdig aangeboden aan de minister van BZK. Saba en St. Eustatius hebben om uitstel verzocht.

St. Eustatius

Met ingang van 15 januari dit jaar is voor St. Eustatius de verplichtingstop opgeheven en is hiervoor in de plaats Voorafgaand Toezicht (VT) door het ministerie van BZK ingesteld. De procedure is eind mei jl. verder aangescherpt waardoor het VT zich nu richt op de gehele begroting, waar eerder grote delen van de begroting buiten het VT vielen. Medio juni heeft het ministerie het VT geëvalueerd. Het voorafgaand toezicht op de begroting 2016 is naar aanleiding van deze

evaluatie ongewijzigd van kracht gebleven.

St. Eustatius heeft uitstel gevraagd voor indiening van de eerste uitvoeringsrapportage. De kwaliteit van de uitvoeringsrapportages dient nog sterk verbeterd te worden. Op basis van de ontvangen uitvoeringsrapportages is het niet mogelijk om een duidelijk beeld van de financiële situatie 2015 en 2016 te schetsen, zo stelt het College.

Dit komt doordat in onvoldoende mate gesteund kan worden op de gevoerde financiële administratie aangezien die veel tekortkomingen vertoont. De capaciteit (zowel kwalitatief als kwantitatief) van de unit Financiën schiet ernstig tekort en het versterken ervan dient volgens het Cft prioriteit te krijgen. De jaarrekening 2015 zal vanwege de beperkte ca-

paciteit niet tijdig worden ingediend. Om alsnog de jaarrekening op te stellen is een gedetailleerd plan van aanpak vervaardigd. Het Cft zal iedere twee weken de voortgang monitoren.

Saba

Saba heeft de eerste uitvoeringsrapportage (inclusief begrotingswijziging) 2016 met vertraging ingediend. Er was sprake van een sluitende begrotingswijziging die door het Cft van een positief advies is voorzien.

De jaarrekening 2015 is eind juni opgesteld en gecontroleerd door de externe accountant, maar door de Eilandsraad pas na het zomerreces vastgesteld. De jaarrekening toont een positief resultaat en is voor het tweede opeenvolgende jaar voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid.

Complete hertelling verkiezingsuitslag St. Maarten

PHILIPSBURG — Het Centraal Stembureau op St. Maarten heeft zondag unaniem besloten om alle stemmen van de verkiezingen van 26 september te hertellen. Volgens voorzitter Jason Rogers is bevestigd dat is gestemd door kiezers die uit het bevolkingsregister zijn uitgeschreven.

De hertelling van de twintig kiesdistricten kon niet in een dag worden voltooid. Per district heeft het stembureau ruim een uur nodig en tegen twee uur maandagmiddag waren er nog maar drie districten geteld, zo meldt *Caribisch Netwerk*.

Serieus

“We nemen de processenverbaal van de stembureaus uiterst serieus”, aldus Rogers. “Er zijn een aantal discrepanties naar voren gekomen die aanleiding zijn om de stemmen

van alle stembureaus te hertellen.”

Rogers gaf geen bijzonderheden over deze discrepanties, behoudens de mededeling dat er is gestemd door niet-stemgerechtigden.

Zes politieke partijen – met uitzondering van de National Alliance en de United People's partij – hebben ook gevraagd om een complete hertelling, maar Rogers zegt dat het Centraal Stembureau ambtholte tot de conclusie is gekomen dat zo'n hertelling gerechtvaardigd is.

De resultaten van de her-

telling zijn op zijn vroegst vandaag bekend.

De telling van de eerste twee stembureaus leverde vier geldige stemmen op die eerder ongeldig zijn verklaard en vijf ongeldige stemmen die geldig zijn verklaard.

Zetel

Het is onwaarschijnlijk dat de hertelling tot enige verschuiving in het eindresultaat gaat leiden, al gaat het bij de UP erom spannen wie de vijfde zetel krijgt. Jules James eindigde met een 207-206-voorsprong op Tamara Leonard voor die positie, maar inmiddels is de stand gelijk getrokken. Als er verder niets verandert gaat de zetel alsnog naar Leonard, omdat ze hoger op de UP-lijst staat.

Twee mannen gearresteerd in verband met dubbele moord

MARIGOT — Yves Paillard, hulpofficier op Frans St. Maarten, deed gisteren enkele mededelingen over de moord op twee mannen en de poging tot moord op twee anderen na een incident in een bar in Grand Case, zondagochtend vroeg.

De autoriteiten doen een oproep aan ooggetuigen om zich te melden. Tijdens een persconferentie gistermiddag vertelde Paillard dat het incident het resultaat was van een geschil, dat uitbrak nadat een gewapende man had gedanst met de partner van een andere man die met de vrouw samenwoonde, met vier kinderen.

De gewapende man schoot op de partner van de vrouw, die later aan zijn verwondingen bezweek. De twee vrienden die de partner van de vrouw begeleidde werden woedend

en namen wraak door de schutter in elkaar te slaan. Ze paktten zijn wapen af en probeerden het te gebruiken, maar het ging niet af. De schutter werd toen met zijn eigen vuurwapen doodgeslagen. Tijdens het handgemeen probeerde één van de twee vrienden ook de vrouw neer te schieten, maar het wapen ging weer niet af. Het tweetal vluchtte toen de politie arriveerde.

Volgens de autoriteiten gingen de twee mannen hierna naar het huis van een andere man in Grand Case die ze be-

schuldigen van het koppelen van de vrouw aan de man met wie ze had gedanst. Ze vochten met hem en probeerden hem neer te schieten, maar het wapen ging ook deze keer niet af. De man slaagde erin het wapen te bemachtigen en rende naar de nabijgelegen Gendarmerie, waar hij het wapen overhandigde en melding deed van het incident. De hulpofficier stelde dat, als het wapen iedere keer was afgegaan, er die nacht vier doden te betreuren waren geweest. Er zijn met betrekking tot het incident twee personen gearresteerd en overgebracht naar Guadeloupe. Ze werden respectievelijk om vijf en elf uur zondagochtend gearresteerd. Paillard deelde mee dat alle betrokkenen in het inci-

dent tussen de 24 en 26 jaar oud zijn, maar deed geen mededelingen omtrent hun namen of initialen. Van de circa veertig personen die tijdens het incident in de bar aanwezig waren, hebben er tot nu toe slechts vier een verklaring afgelegd. De autoriteiten roepen ooggetuigen op om zich te melden.

VVRP start informatiecampagne rooien

WILLEMSTAD — Het ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) onder begeleiding van minister Suzy Camelia-Römer (PNP) heeft besloten een informatiecampagne te starten voor wat betreft het onderhoud van de rooien op het eiland. “De afgelopen dagen is gebleken dat de Curaçaose gemeenschap niet genoeg op de hoogte is van het belang van schone rooien voor waterafvoer”, aldus het VVRP-ministerie.

Camelia-Römer liet vorige week tijdens een persconferentie weten dat uitvoeringsorganisatie Openbare Werken (OW) bij de schoonmaak van de rooien ter voorbereiding van orkaan Matthew veel vuilnis heeft moeten opruimen. Hier heeft de VVRP-minister foto's van laten zien. In de rooien is OW naast plastic artikelen, diverse oude ijskasten, vriezers en wasmachines tegengekomen die allemaal niet in een rooi

behoren en de waterafvoer verstoren. “Deze onwetendheid heeft veel schade kunnen veroorzaken aan eigendommen van personen en de infrastructuur van Curaçao en zelfs slachtoffers kunnen veroorzaken zou orkaan Matthew over onze eiland zijn getrokken”, aldus het VVRP-ministerie. Het VVRP-ministerie geeft een duidelijke uitleg van wat het onder een ‘schone rooi’ begrijpt: “Dat zijn rooien zonder huisvuil. Zonder

cups, flessen, foam-bakken, luiers maar ook zeker zonder ijskasten, wc-potten, oude kasten, autobanden en andere voorwerpen die de waterafvoer kunnen blokkeren.” Verder stelt het ministerie dat bomen en planten in de rooien helpen voor een rustige doorstroom van het water. Eerder stelde Camelia-Römer ook dat door de wortels van de in de rooien aanwezige planten en bomen (regen)water makkelijker in de bodem zakt. Echter hebben sommige burgers op eigen initiatief de beplanting uit de rooien in hun omgeving weggehaald, maar volgens de VVRP-minister veroorzaakt het verwijderen van de beplanting een grotere kans op verstopping van de rooien. Zoals al eerder gemeld, heeft

de VVRP-minister aan OW opdracht gegeven om verder te gaan met de schoonmaak van de rooien. Het ministerie stelt dat de rooien eerder dit jaar al een schoonmaakbeurt hebben gehad maar dat de afgelopen dagen veel meldingen zijn binnengekomen van vervuilde rooien. “Er is dus geconstateerd dat er nog veel aanvullend werk is om te doen”, aldus het VVRP-ministerie.

Strafbaar

Het VVRP-ministerie roept de bevolking op om de politie te bellen wanneer er rooivervuiling wordt geconstateerd. Conform de wetten zijn de vervuilers strafbaar. Daarnaast kunnen burgers problemen met waterafvoer in rooien altijd bij OW melden.

PAR herdenkt Pourier

WILLEMSTAD — Een delegatie van de politieke partij PAR heeft zondag een krans gelegd bij het graf van haar oprichter en voormalig politiek leider, Miguel Pourier, in het Memorial Park te Veeris. Hiermee wil de gele partij Pourier (1938 - 2013) eren voor alles wat hij voor de partij en Curaçao heeft gedaan. Pourier was in 1979 en tussen 1994 en 2002 premier van de Nederlandse Antillen. Oorspronkelijk stond het erbetoon van Pourier gepland op zijn geboortedag, 23 september. Maar in verband met het naderen van orkaan Matthew werd besloten om de herdenking naar zondag 2 oktober te verplaatsen. Het erbetoon bestond uit de kranslegging en een kerkdienst in de kerk van Barber. Op de foto van links naar rechts, partijcoryfee en oud-premier Etienne Ys, partijleider Zita Jesus-Leito en partijvoorzitter Eduard Braam tijdens de kranslegging.

‘Regeringswissel geen excuus voor ontbreken nieuwe beleidsvoornemens in begroting 2017’

WILLEMSTAD — De begroting voor het dienstjaar 2016 heeft als basis gediend voor de ontwerpbegroting 2017. Immers, in verband met de regeringswisseling eind 2016 is het volgens de sectordirecteur Financieel Beleid en Begrotingsbeheer van het Ministerie van Financiën niet haalbaar om in de ontwerpbegroting 2017 de beleidsvoornemens van het nieuwe kabinet integraal te verwerken. Daar is de Raad van Advies (RvA) het echter niet mee eens.

De RvA is van oordeel dat een regeringswisseling geen reden moet zijn om af te zien van het formuleren van nieuwe beleidsvoornemens. “Iedere regering dient er immers naar te streven om beleidsdoelen te bereiken en stelt aan de

hand daarvan een begroting vast. Indien een nieuwe regering andere beleidsvoornemens heeft dan kan zij de begroting wijzigen om haar eigen beleidsvoornemens daarin te realiseren”, aldus de RvA. Daarnaast heeft de RvA ge-

constateerd dat voornoemd uitgangspunt niet altijd is aangehouden. Immers door bepaalde ministeries worden wel nieuwe beleidsvoornemens geformuleerd welke juist duiden op specifieke nieuw beleid. Als voorbeeld kan genoemd worden het ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport.

Volgens de regering hanteert zij bij de voorbereiding van de begroting telkens die van het vorige jaar als uitgangspunt, ongeacht of er verkiezingen zijn of niet;

dit om de continuïteit in het beleid te waarborgen. “Het nieuwe regeerprogramma zal in de eerste supplettoire wijziging worden verwerkt. Dus in tegenstelling tot hetgeen de RvA aangeeft zijn in de begroting 2017 beleidsvoornemens opgenomen”, aldus de regering.

Ook adviseert de RvA de regering erop toe te zien dat de ministeries een eigen beleidsvisie ontwikkelen en dat de visie van elk ministerie steeds gerelateerd is aan de algemene visie van de regering.

Tekort aan wetgevingsjuristen

WILLEMSTAD — De afdeling Wetgeving en Juridische Zaken (WJZ) van de overheid kampt al een tijd met een tekort aan juristen en sowieso aan wetgevingsjuristen. Dat meldt de regering in de algemene beschouwing van de begroting 2017.

Er zijn op dit moment formeel veertien juristen in dienst waarvan één tevens fungeert als afdelingshoofd en nog twee anderen ter beschikking zijn gesteld. Dit is het gevolg van onder andere de instroomplanning,

overplaatsing van juristen naar andere ministeries en organisatieonderdelen en het niet opvullen van fte's van juristen die met pensioen of vut gaan. In 2016 is het WJZ gelukt een coach voor een periode

van zes maanden aan te trekken. Dit heeft volgens de regering tot hele goede resultaten geleid aangezien de behoefte aan coaching onder de juristen heel groot is.

Ondertussen zijn er zes juristen gecoacht. WJZ is van plan om de komende drie jaren door te gaan met het intern coachen van de juristen.

‘Blowers toch niet zo creatief als gedacht’

Foto: Shutterstock

LEIDEN — Hoewel vaak wordt gedacht dat blowers creatief kunnen denken, blijkt dit toch niet het geval. Ook zijn ze zich minder bewust van hun eigen fouten. Dat concludeert psycholoog Mikael Kowal in een promotieonderzoek naar de effecten van cannabis. Hij voerde experimenten uit onder regelmatige gebruikers van cannabis en een controlegroep van niet-gebruikers. Kowal onderzocht de effecten van cannabis op dopamine, een hersenstof die onder andere een belangrijke rol speelt bij leerprestaties. Volgens de psycholoog verstoort cannabis de werking van dopamine in de hersenen op de lange termijn. “Bij de chronische blowers was een significante afname te zien van de spontane oogknipperfrequentie, een indicatie dat er minder uitstoot is van dopamine in de hersenen.” Uit eerdere onderzoeken bleek echter dat regelmatig cannabisgebruik op de lange termijn geen desastreuze gevolgen hoeft te hebben voor de opname van deze hersenstof.

Aanpak kindermishandeling aangescherpt

DEN HAAG — Huisartsen, onderwijzers en andere beroepskrachten die met kinderen werken, moeten voortaan stichting Veilig Thuis inseinen als zij constateren dat een kind ernstig wordt mishandeld.

Stichting Veilig Thuis is het nieuwe meldpunt voor huiselijk geweld dat volgens staatssecretaris Martin van Rijn (Volksgezondheid) beter kan nagaan of iemand ook eerder al slachtoffer was van mishandeling. De stichting kan ook meedenken over de beste vorm

van hulpverlening. Van Rijn kondigde vandaag aan dat hij de bestaande afspraken rond het signaleren van kindermishandeling wil aanscherpen. Sinds 2013 bestaat de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld, een vijf-stappenplan waarin staat

wat leraren, huisartsen en medewerkers van jeugdzorginstellingen moeten doen als ze kindermishandeling niet kunnen uitsluiten. De bewindsman neemt die stap op advies van voormalig jeugdzorgbestuurder Jan-Dirk Sprokkereef die de afgelopen tijd bekeek hoe de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling kan worden verbeterd. De huidige aanpak werkt

volgens Van Rijn goed, maar het kan altijd beter.

Hij roept professionals die zelf hulp willen blijven bieden op om toch ook Veilig Thuis in te schakelen ‘en afspraken te maken voor de ernstige situaties waarin onze huidige meldcode nu niet optimaal werkt’. De beroepskrachten gaan onderling afspraken maken over in welke situaties ze gaan melden.

Duitse justitie vervolgt Jan Böhmermann niet

MAINZ — Het Openbaar Ministerie in Duitsland vervolgt de komiek, presentator en schrijver Jan Böhmermann niet voor belediging van een buitenlands staatshoofd. De Turkse regering had aangekondigd op vervolging van de 35-jarige komiek omdat hij president Erdogan zou hebben beledigd.

Böhmermann hekelde in maart in het tv-programma Neo Magazin Royale in een gedicht de Turkse leider. Hij vroeg zich hierin af of je Erdogan een geitenneuker en pedofiel mocht noemen. Zijn optreden zou hebben gedraaid om de vraag waar de grens tussen satire en smaad ligt. Onder anderen

Erdogan zelf deed aangifte. Bovendien werd via diplomatieke kanalen druk uitgeoefend om de komiek te vervolgen, iets waar bondskanselier Merkel geen bezwaar tegen had. Een rechtbank bepaalde eerder dat de komiek beledigende delen van zijn gedicht niet meer mocht herhalen

op straffe van een boete van 250.000 euro of zes maanden gevangenisstraf. De juristen van het OM in Mainz bepaalden vandaag dat de woorden en de vorm die Böhmermann had gebruikt niet ernstig genoeg zijn om hem voor de rechter te brengen. Belediging van een staatshoofd kan in Duitsland worden bestraft met maximaal twee jaar cel of een boete.

Jan Böhmermann raakte in het verleden al meerdere keren in opspraak wegens veronderstelde belediging.

Kinderen lezen vooral dankzij opa’s en oma’s

DEN BOSCH — Zelf werden ze nauwelijks voorgelezen, maar de senioren van nu lezen hun eigen kinderen en kleinkinderen wel veel voor. En wat blijkt uit onderzoek van seniorenorganisatie KBO onder ruim 500 senioren? De liefde voor het geschreven woord wordt van generatie op generatie doorgegeven. Senioren die van lezen houden, hebben kinderen en kleinkinderen die ook van lezen houden. En dat is goed nieuws voor de Kinderboekenweek, die deze week van start gaat met als thema ‘Voor altijd jong’.

Tegenwoordig leest 55 procent van de huidige opa’s en oma’s voor aan hun kleinkinderen, terwijl dat in hun tijd door hun eigen ouders – overgrootouders van de huidige kleinkinderen – maar in 4 procent van de gevallen gedaan werd. Het aantal voorleesmomenten is gedurende drie generaties verveertienvoudigd! Waar slechts twee op de tien van de huidige generatie senioren werd voorgelezen toen ze klein waren, is het aantal

voorgelezen kinderen anno 2016 gestegen tot bijna acht op de tien. Verder valt in het onderzoek op dat bijna de helft (42 procent) van de ouderen vindt dat het ook daadwerkelijk een taak van de grootouders is om voor te lezen aan hun kleinkinderen. Eenzelfde aantal koopt vaak een boek voor de kleinkinderen (41 procent). Niet geheel verwonderlijk is dat de overgrote meerderheid van de huidige generatie se-

noren (69 procent) nog altijd de voorkeur geeft aan papier. Ruim negen op de tien senioren vindt het heel belangrijk dat er wordt voorgelezen aan kinderen omdat het goed is voor de algemene ontwikkeling, de taalontwikkeling, de creativiteit en het inlevings- en voorstellingsvermogen. Het meest populaire voorleesboek van toen én nu is Jip en Janneke. De allerbeste vriendjes staan al decennia lang eenzaam aan de top. De huidige generatie senioren las Jip en Janneke voor aan hun eigen kinderen en doet datzelfde bij hun kleinkinderen. Op twee stond vroeger Pinkeltje, gevolgd door de sprookjes van Grimm en Dahl. Het favoriete boek van de huidige generatie senioren in hun jonge jaren is Arendsoog en witte veder, gevolgd door Dik Trom.

Brits trio wint Nobelprijs Natuurkunde

Foto: AFP/Jonathan Nuckstrand

Op het scherm worden de Nobelprijswinnaars getoond met vlnr: Thouless, Haldane en Kosterlitz.

STOCKHOLM — De Nobelprijs voor Natuurkunde gaat dit jaar naar de Britse wetenschappers David Thouless, Duncan Haldane en Michael Kosterlitz. Alle drie werken aan Amerikaanse universiteiten.

De drie krijgen de prijs voor hun theoretisch werk met betrekking tot de ongewone staten die materie kan aannemen, zoals supergeleiders, superfluïde of dunne magnetische lagen. “Dankzij hun pionierswerk is de jacht op nieuwe en exotische toestanden van materie geopend”, aldus de Zweedse Academie. Dergelijke zogenoemde fase-

overgangen zijn bijvoorbeeld het bevrozen van water tot ijs, of het verdampen van water tot damp. Volgens hoogleraar Theo Rasing (Radboud Universiteit) is het ‘volledig terecht’ dat de drie Britten de prijs hebben gewonnen. “Al tientallen jaren lang hebben zij een geweldige bijdrage geleverd aan de theorie van de na-

tuurkunde”, aldus Rasing. Dankzij hun ontdekkingen hebben natuurkundigen volgens hem veel meer inzicht gekregen in faseovergangen. Aan de prijs is een bedrag van 8 miljoen Zweedse kroon (1.650.000 gulden) verbonden. Thouless krijgt de helft daarvan, Haldane en Kosterlitz delen samen de andere helft. Sinds 1901 hebben 200 onderzoekers de Nobelprijs voor Natuurkunde gewonnen, de Amerikaan John Bardeen zelfs twee keer.

Chinese trein ontsluit Ethiopië

ADDIS ABEBA/PEKING — Met ingang van morgen is de Ethiopische hoofdstad Addis Abeba weer per spoor verbonden met de haven van Djibouti aan de Golf van Aden. De door China aangelegde spoorverbinding van ruim 750 kilometer is de eerste moderne geëlektrificeerde spoorweg in Afrika. Het Chinese persbureau Xinhua berichtte dat de spoorverbinding van 3,6 miljard euro cruciaal is voor de modernisering van het Afrikaanse land.

Ethiopië is 29 keer groter dan Nederland. Een groot probleem is de geïsoleerde ligging. Het land staat op voet van oorlog met Eritrea aan de Rode Zee, en ook de verbindingen met de instabiele buurlanden Sudan, Zuid-Sudan en Somalië zijn moeilijk. Djibouti is al heel lang de in- en uitgang van de buitenlandse handel van

Ethiopië. Een vrachtauto doet twee dagen over de rit Addis - Djibouti, de vrachtrein twaalf uur. De passagierstrein gaat er tien uur over doen. Naar schatting 1500 vrachtwagens leggen deze moeilijke weg dagelijks af, want 90 procent van de buitenlands handel gaat via Djibouti. Toen dat Frans gebied was, werd er vanaf 1896

een spoorlijn van Djibouti naar Addis Abeba aangelegd. Die is in de loop der jaren versleten of verwoest. De nieuwe spoorlijn en vrijwel alles eromheen is Chinees. De exploitant is in de eerste vijf jaar het Chinese bouw- en spoorwegbedrijf China Railway Erju. Dat is ook bezig met de opleiding van Ethiopisch spoorwegpersoneel, zo’n 2000 mannen en vrouwen. China heeft de afgelopen tien jaar naar schatting 18,5 miljard euro gestoken in het Oost-Afrikaanse land. Ethiopië hoopt dat de spoorlijn slechts een begin is. Het land wil ook spoorwegen naar Kenia en Sudan bouwen.

Minister Kerry haalt uit naar Rusland

Foto: AFP/Nicolas Maderlinck

BRUSSEL — Rusland houdt zijn ogen gesloten voor het gebruik van chloorgas en vatbommen door het regime van de Syrische president Bashar al-Assad, die zijn eigen volk ‘afslacht’. Dat zei de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken John Kerry vandaag. Hij herhaalde dat Moskou diplomatieke pogingen om een oplossing voor het conflict te vinden tegenwerkt. In een toespraak in Brussel noemde Kerry het Amerikaanse besluit van gisteren om de gesprekken met de Russen stop te zetten ‘moeilijk’. Maar we blijven ons inzetten voor een duurzame wapenstilstand en een vreedzaam en niet-sektarisch Syrië, aldus de minister. “En dat betekent dat Russische en Syrische vliegtuigen aan de grond moeten blijven.” De Verenigde Staten en Rusland wisselen steeds sterke verbale onvriendelijkheden uit.

Euro

Positief

AMSTERDAM — De Europese beurzen toonden vandaag duidelijke winsten. Ook op het Damrak was de stemming positief, onder meer door weg-ebbende zorgen rondom Deut-sche Bank.

De AEX-index noteerde rond het middaguur 1,1 procent hoger op 457,86 punten. De MidKap steeg 0,3 procent tot 659,44 punten. De graadmeters in Frankfurt en Parijs koersten tot 0,8 procent hoger. De beurs in Londen won 1,5 procent.

Digitaal beveiligder Gemalto was met een winst van 2,3 procent lijstaanvoerder in de hoofdindex, gevolgd door Shell 2,2 procent hoger stond. Ook supermarktkoncern Ahold Delhaize (plus 2,1 procent) hoorde bij de winnaars, na een adviesverhoging door Exane. Bij de middelgrote fondsen ging Besi (plus 2,5 procent) aan kop, gevolgd Arcadis (plus 1,3 procent).

In Frankfurt won Deutsche Bank 0,3 procent. Volgens marktkenners moet de bank in staat zijn de huidige problemen het hoofd te bieden. Deutsche Bank is in Italië aangeklaagd in verband met het derivatenschandaal bij Banco Monte dei Paschi di Siena. Technologieconcern ABB won in Zürich 1,5 procent. Het bedrijf ziet af van een mogelijke verkoop van zijn divisie Power Grids en gaat de komende jaren voor 3 miljard dollar aan eigen aandelen inkopen. De prijs van een vat Amerikaanse olie noteerde 0,8 procent lager op 48,40 dollar. Brent stond ook 0,8 procent in de min op 50,48 dollar per vat. De euro was 1,988 gulden waard, tegenover 1,996 gulden bij het slot van de Europese beurzen van gisteren.

Tokio

Winst

TOKIO — De aandelenbeurzen in het Verre Oosten zijn vandaag met winst de handel uitgegaan. In Tokio werd de Nikkei-index vooruit geholpen door de zwakkere yen, wat met name goed nieuws was voor exporterende bedrijven. Groeicijfers vanuit de Amerikaanse industrie gaven de dollar ten opzichte van de Japanse munt een duwtje in de rug. De Nikkei-index eindigde de sessie met een winst van 0,8 procent op 16.735,65 punten. Naast exporterende bedrijven zaten ook de koersen van farmaceuten als Takara Bio (plus 1,9 procent) en Trans Genic (plus 1,7 procent) in de lift. Die profiteerden van het succes van biologo Yoshinori Ohsumi. In Zuid-Korea won techconcern Samsung 0,9 procent. Het bedrijf zou volgens bronnen patenten hebben aangevraagd op technologie die buigbare schermen mogelijk maakt. In Sydney toonde de index All Ordinaries een plusje van 0,1 procent. Beleggers in Australië verwerkten het besluit van de Reserve Bank of Australia om de rente ongewijzigd te laten. De Hang Seng in Hongkong stond tussentijds 0,1 procent hoger.

Wall Street

Hoger

NEW YORK — De beurzen in New York zijn vandaag met kleine winsten geopend, geholpen door de flinke plussen in Europa. Google-moeder Alphabet staat in de belangstelling. Het techconcern kondigt op een speciaal evenement naar verwachting allerlei nieuwe producten aan, onder meer twee nieuwe smartphones en een slimme speaker. De Dow-Jonesindex noteerde kort na opening 0,2 procent hoger op 18.284 punten. De breed samengestelde S&P 500 klom 0,1 procent tot 2163 punten. De technologiebeurs Nasdaq won 0,3 procent tot 5317 punten. Google houdt in San Francisco een evenement. Naar verwachting zal Google zijn smartphone-merknaam Nexus vervangen voor de naam Pixel. De nieuwe Pixel-smartphones zouden de concurrentiestrijd aan de bovenkant van de markt moeten aangaan met Apple. Het aandeel Alphabet steeg 0,7 procent.

Ericsson schrapt 3000 banen in Zweden

STOCKHOLM — Technologiebedrijf Ericsson schrapt 3000 banen in Zweden en gaat de productie in het thuisland verder inperken. Bij het bedrijf werkten eind juni wereldwijd 116.000 mensen, waarvan 16.000 in Zweden.

Naast het banenverlies bij de productielijnen in Borås en Kumla worden ook de afdelingen voor verkoop en onderzoek en ontwikkeling getroffen. Een vijfde van het totale

Zweedse personeel wordt dus getroffen. Ericsson kondigde twee jaar geleden een flink bezuinigingsprogramma aan. Afgelopen zomer werd het besparingsdoel verder op-

geschroefd, omdat de financiële resultaten ondermaats bleven. Dat kostte uiteindelijk ook topman Hans Vestberg de kop. Het bedrijf, dat apparatuur voor telecomnetwerken maakt, heeft veel last van concurrentie van onder meer Nokia en Huawei en lagere investeringen door klanten. De onderneming gaat zich

nu meer richten op de ontwikkeling van software, maar ziet ook kansen op het vlak van technologie voor de nieuwste generatie netwerkkapparatuur.

Voor onderzoek en ontwikkeling daarvan zal Ericsson ook weer mensen gaan werven, de komende drie jaar zo'n 1000, aldus technologiedirecteur Ulf Ewaldsson.

Parijs wil treinenfabriek met order redden

Foto: APPI/Schaafte Bozen

BELFORT — De Franse regering bestelt in de oude treinen-fabriek van Alstom in Belfort een heleboel treinen om de industrie in deze Oost-Franse plaats te behouden. Het dagblad Le Monde meldde dit vandaag en betitelde de reddingsorder van naar schatting een half miljard euro als 'barok en kostbaar'. Andere media zijn ook kritisch over 'het klussen van de staat', dat mogelijk geen oplossing voor de wezenlijke problemen van de Franse industrie biedt. Maar president François Hollande wil in het jaar voor de presidentsverkiezingen tegen elke prijs voorkomen dat een industrie van naam en faam die er in 1879 het licht zag, ten onder gaat. Treinen worden er al sinds 1928 gebouwd, maar het concern Alstom kondigde vorige maand aan daarmee op te houden. Alstom-spoorwegbaas Henri Poupart Lafarge wil zijn industriële complex stroomlijnen en de activiteiten in Belfort in 2018 naar de Alstom-fabrieken in Reichshoffen (Elzas) overhevelen.

Knot: Ondergrens voor spaarrente in zicht

AMSTERDAM — De spaarrentes in Nederland kunnen niet veel verder meer omlaag. Volgens president van De Nederlandsche Bank (DNB) Klaas Knot is de 'feitelijke ondergrens' in zicht. Op een gegeven moment komt er immers een niveau waarbij mensen hun geld liever contant aanhouden, en dat is waarschijnlijk niet iets waar de banken veel in trek in hebben.

Knot denkt dat banken 'terughoudend' zullen zijn de vergoeding die zij rekenen voor het stallen van spaarrenten, nog veel verder omlaag te schroeven. Voor de banken is spaargeld namelijk erg belangrijk, aangezien het een stabiele financieringsbron is. In Nederland is inmiddels een bank die een spaarrente rekent van 0,1 procent, terwijl

de grootbanken 0,3 procent hanteren. Of de rente ook tot nul kan zakken of zelfs negatief kan uitkomen, durft Knot niet te zeggen. Dat blijft natuurlijk een commerciële afweging van die banken zelf, stelde de DNB-baas vandaag in een toelichting op het Overzicht Financiële Stabiliteit van de toezichthouder. Wel wees hij erop dat het be-

waren van spaargeld 'in een oude sok' ook 'niet gratis' is. Als mensen zouden besluiten om al hun spaargeld van hun rekening te halen en thuis te bewaren, zullen ze volgens Knot tevens moeten nadenken over de beveiliging, bijvoorbeeld via een kluis, en dat kost ook geld.

De aanhoudende lage rente op de financiële markten zet het verdienmodel van de banken zelf eveneens steeds meer onder druk. Doordat de rente op veel kredieten en hypotheken jaren geleden voor langere tijd is vastgezet, konden de rente-inkomsten de afgelopen jaren nog aardig op peil

gehouden worden. Maar veel van die leningen lopen nu af. Knot denkt dat de lage rente zich in de loop van volgend jaar ook echt gaat vertalen in lagere winstcijfers in de kwartaalberichten van de banken. "Het is nieuw dat dit zo nadrukkelijk aan de oppervlakte komt." Het is daarbij aannemelijk dat de rente voorlopig laag blijft. DNB roept de financiële sector op zich hierop voor te bereiden. Dat kan bijvoorbeeld door kostenverlagingen door te voeren en door aandeelhouders niet meer zulke hoge rendementen te beloven.

'ECB-beleid per saldo goed voor banken'

LUXEMBURG — Banken hebben per saldo nog altijd baat bij het stimuleringsbeleid van de Europese Centrale Bank (ECB). Dat stelde ECB-bestuurder Yves Mersch gisteren tijdens een toespraak in Luxemburg.

Mersch onderkende dat de winstgevendheid van banken onder druk staat door de ongekend lage rente. De winsten zouden echter nog sterker zijn gedaald als de ECB de afgelopen jaren niets had gedaan, zei hij. "Onze schattingen laten zien dat ons gehele stimuleringspakket per saldo een positief effect heeft op de winstgevendheid, ten opzichte van een scenario zonder ruimer monetair beleid", aldus de Luxemburgse centrale-bankpresident.

Het ECB-beleid heeft er volgens Mersch voor gezorgd dat de kredietverlening in de eurolanden weer toeneemt, en dat banken de kosten voor

leningen aan bedrijven en huishoudens aanzienlijk hebben kunnen verlagen. Daarnaast zet het langzame economische herstel voorlopig door en stijgt de inflatie de komende jaren naar verwachting weer naar het beoogde peil.

Aan de andere kant kan een langdurig lage rente voor problemen zorgen bij banken die sterk afhankelijk zijn van de rentemarge. Ook kan de onzekerheid de beurswaarde van banken zwaar onder druk zetten, zoals de afgelopen weken bij Deutsche Bank gebeurde. Dat beperkt de mogelijkheden van die banken om nieuw kapitaal op te halen, waardoor de problemen verergeren.

Die risico's moeten niet worden genegeerd, stelde Mersch. "Maar we moeten ons ook afvragen of een bank die een paar jaar tegenwind niet kan doorstaan, nog wel een verdienmodel heeft dat robuust genoeg is om in de markt te blijven."

Rimowa-koffers onder dak bij Vuitton

PARIJS — De Franse producent van luxeartikelen LVMH (Louis Vuitton Moët Hennessy) neemt een belang van 80 procent in de Duitse koffermaker Rimowa. Daarvoor heeft het huis 640 miljoen euro over, zo werd vandaag bekendgemaakt. Het is voor het eerst dat een Duits merk aan de collectie van LVMH wordt toegevoegd.

LMVH neemt het belang over van Dieter Morszeck, de kleinzoon van de oprichter van Rimowa. Het Duitse

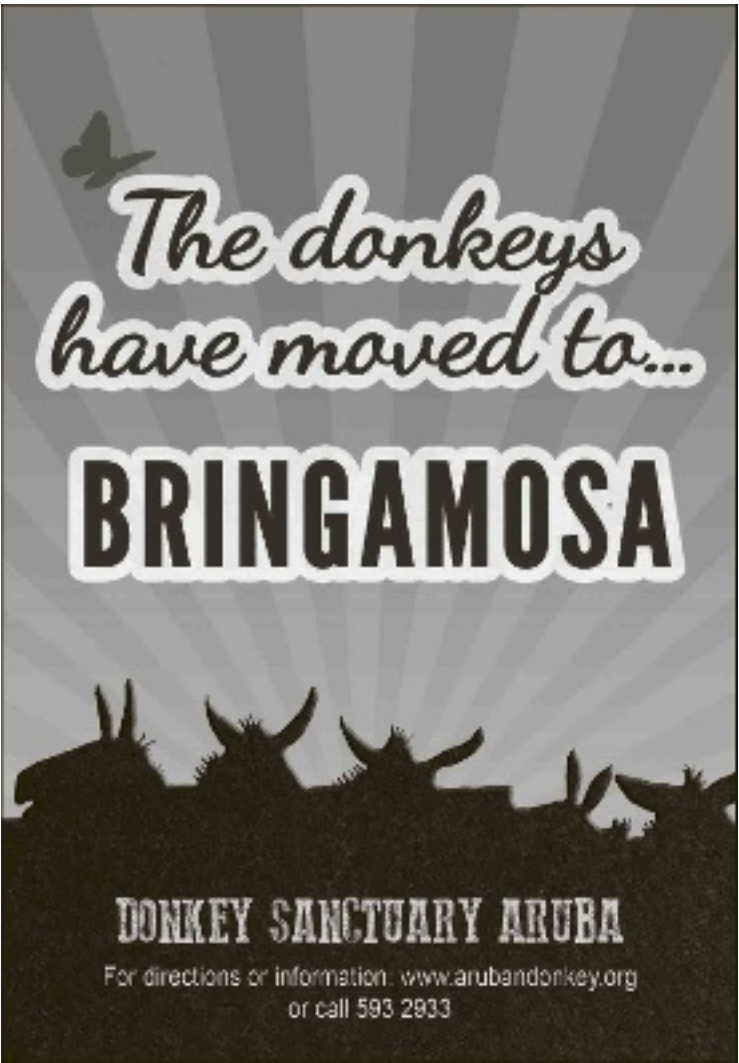
bedrijf, vooral bekend van de eerste aluminium koffers, gaat voor dit jaar uit van een omzet van meer dan 400 miljoen euro. Het bedrijf, uit 1898, heeft onder meer een koffer op de markt gebracht met een elektronische tag die verbonden kan worden aan een smartphone. Alexandre Arnault, de zoon van LVMH-topman Bernard Arnault, zal aan het roer van Rimowa komen te staan. Morszeck zal Arnault overigens bijstaan bij de dagelijkse leiding over het bedrijf. Ook houdt hij een belang in Rimowa.

Ryanair naarstig op zoek naar personeel

DUBLIN — Prijsvechter Ryanair verwacht volgend jaar 3500 man personeel extra aan te nemen. In de komende twaalf maanden worden circa vijftig nieuwe toestellen geleverd, waardoor de luchtvaartmaatschappij snel op zoek moet naar nieuwe bemanning.

Op het wensenlijstje van het Ierse bedrijf prijken onder anderen 2000 man cabinepersoneel, 1000 piloten en 250 monteurs. Verder ont-

staan er ook nieuwe banen op het hoofdkantoor in Dublin en op kantoor in Polen. Daarnaast kunnen circa 300 van de huidige personeelsleden een promotie tegemoet zien. De prijsvechter zelf spreekt over het aankomende jaar, als het drukste 'rekruteringsjaar' in zijn bestaan. In de komende vijf jaar verwacht Ryanair zelfs 5000 nieuwe personeelsleden te verwelkomen. In die periode zal de vloot groeien van de huidige 355 naar ruim 500 vliegtuigen.

NEW YORK			AMSTERDAM		
	4-Oct		4-Oct		
DOW JONES	18213.30	-0.22%	AEX	458.32	1.18%
S&P 500 INDEX	2156.07	-0.24%	ARGELORMITTAL	5.49	0.22%
NASDAQ	5300.33	-0.01%	AEGON NV	3.47	1.73%
AMAZON.COM INC	833.94	-0.34%	KONINKLUKE AHOL	21.05	3.67%
APPLE INC	113.27	0.66%	AKZO NOBEL	61.53	1.33%
BAIDU INC-SP ADR	185.65	1.15%	ASML HOLDING NV	97.93	0.59%
BERKSHIRE HATH-B	143.27	-0.34%	DSM (KONIN)	60.90	0.84%
CITIGROUP INC	48.20	2.49%	HAL TRUST	180.38	0.10%
COCA-COLA CO	41.95	-0.19%	HEINEKEN NV	80.65	0.36%
WALT DISNEY CO	92.30	0.21%	ING GROEP NV	10.95	0.64%
3D SYSTEMS CORP	17.82	-0.61%	KPN (KONIN) NV	2.97	1.06%
EBAY INC	32.56	0.03%	KONINKLUKE PHIL	26.49	0.95%
FACEBOOK INC-A	128.02	-0.58%	RANDSTAD HOLDING	42.45	4.07%
GENERAL ELECTRIC	29.67	0.10%	RELX NV	16.15	0.69%
ALPHABET INC-A	803.14	0.34%	ROYAL DUTCH SH-A	22.90	2.44%
HP INC	15.49	-1.02%	TOMTOM	8.45	-0.86%
HOME DEPOT INC	128.57	0.05%	TOTAL SA	43.11	1.85%
INTEL CORP	37.59	-0.20%	UNILEVER NV-CVA	41.78	1.24%
JOHNSON&JOHNSON	116.53	0.24%	W.P. STEWART HOL	337.02	-0.13%
LINKEDIN CORP-A	192.29	0.18%	SCOTTISBANK FUNDS	3-Oct	
MICROSOFT CORP	57.26	-0.28%	MONEY MARKET	13.0724	0.00%
PROCTER & GAMBLE	88.08	-0.65%	US DOLLAR BOND	2.7288	-0.05%
ROYAL DUTCH-ADR	50.99	1.27%	GLOBAL GROWTH	2.5897	0.00%
STARBUCKS CORP	53.66	-0.33%	US GROWTH	13.1560	-0.26%
TWITTER INC	23.53	-1.98%	CANADIAN GROWTH	2.6411	0.10%
WAL-MART STORES	71.88	-0.19%	FUNDS	3-Oct	
WHOLE FOODS MKT	28.20	-0.04%	BGF CONT EUR FLEX	22.68	0.58%
EXCHANGE TRADED FND	4-Oct		BGF EMTK BOND	17.48	0.17%
ALERIAN MLP - AMLP	12.54	-0.67%	BGF FIX INC GBL OP	13.37	0.00%
ISH GBL HY BD - GHY	49.31	0.00%	BGF GBL ALLOCATION	50.71	-0.08%
ISH IBXXX HY BD - HYG	86.83	0.01%	BGF USD CORE BOND	17.28	-0.17%
ISH SELECT DIV - DIVY	84.43	-0.93%	BGF USD HI YIELD BND	29.61	0.20%
ISH MSCI EMTK - EEM	37.51	-0.53%	TEMPLETON GBL BND	22.23	0.68%
ISH MSCI PAC - EPP	42.16	-0.35%	TEMPLETON ASIAN SM	45.28	0.85%
ISH RUSSELL - INV	127.58	-0.13%	CURRENCIES	4-Oct	
ISH S&P 500 - SPY	121.02	-0.28%	YERUSD	102.7300	1.18%
ISH EUROPE - IEV	39.44	0.31%	EURUSD	1.1185	-0.29%
POWERSHARES-QQQ	118.54	-0.01%	CANUSD	1.3178	0.48%
POWERSHARES DB C	15.13	-0.10%	GBPUSD	1.2739	-0.89%
SPDR S&P INT DIV-DWC	36.76	-0.24%	COMMODITIES	4-Oct	
SPDR S&P MID 400	279.35	-0.31%	OIL WTI	48.89	0.16%
SPDR S&P 600 SMA	111.05	-0.07%	GOLD	1277.31	-2.70%
VANGUARD REIT - VNQ	83.86	-1.48%	SILVER	18.0885	-3.88%
WSDMTR JAP H EQ-DXJ	43.39	1.40%	WHEAT	395.5000	-1.62%

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment ServicesLio Capriles Banking Center, Schottelegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

DEN HAAG — De verhoging van accijnzen op tabak levert de Nederlandse schatkist niet meer geld op. Om die reden heeft het volgens de tabakshandel geen nut om de accijnzen voor de vijfde keer in korte tijd te verhogen. Dat schrijven brancheorganisaties NSO en TZN in een reactie op plannen van D66 en ChristenUnie, die de accijnzen op tabak graag met 100 miljoen euro verhoogd zouden willen zien. Vorig jaar werd een plan van D66 met soortgelijke strekking door de Tweede Kamer aangenomen. Al langer beklagen de tabakshandelaren zich erover dat de tabaksaccijns is uitgewerkt. In de afgelopen vijf jaar daalden volgens de organisaties de inkomsten voor het Rijk met zo'n 75 miljoen euro terwijl de accijnzen in die periode met 750 miljoen euro werd verhoogd. De hoge prijzen zorgen er ook voor dat rokers hun tabak steeds vaker in het buitenland aanschaffen.

Man overleeft 2 aanvallen door grizzly

Een vijftigjarige man heeft in de Amerikaanse staat Montana twee aanvallen door een grizzlybeer overleefd. De man stuitte tijdens een wandeling in een bosrijke omgeving op een moederbeer met twee welpen.

Todd Orr wist dat hij in een berenrijk gebied liep en schreeuwde tijdens zijn wandeling af en toe om eventuele beren op zijn aanwezigheid attent te maken. In de meeste gevallen gaan beren er dan vandoor. Maar de moederbeer trok zich niets van het geschreeuw aan en ging meteen tot de aanval over. Ze beet de gevallen Orr in zijn schouders en armen, alsmede in de rugzak die hij om had.

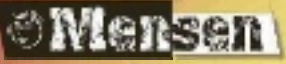
Foto: Shutterstock

Dat duurde enkele minuten waarna de beer onverwacht verdween. Terwijl de onfortuinlijke wandelaar naar zijn auto strompelde, viel de grizzly nog eens aan. Uiteindelijk wist Orr te ontkomen en hevig bloedend veilig in zijn auto te kruipen en zelf naar een ziekenhuis te rijden, aldus *The Huffington Post*.

Bandenprikker krijgt straf

Een twintigjarige man die ervan wordt verdacht de 'Westlandse bandenprikker' te zijn, kreeg vandaag in de rechtbank in Den Haag zijn straf te horen: zestien maanden cel, waarvan tien voorwaardelijk. De man wordt ervan verdacht tussen september 2015 en mei dit jaar van bijna driehonderd auto's banden lek te hebben gestoken. Op diverse auto's werd een boodschap achtergelaten, bijvoorbeeld dat de feestweek in Naaldwijk moet worden afgelast, omdat 'mijn huisdier niet tegen de overlast kan'. Alle berichten zijn ondertekend door 'Slash'.

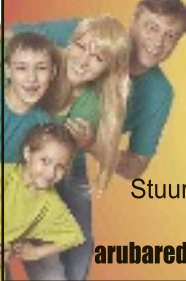
De man zweeg vandaag het grootste deel van de tijd. Hij beroept zich op zijn zwijgrecht. Een paar keer maakte hij zijn ongenoegen kenbaar, als het bijvoorbeeld over zijn persoonlijke omstandigheden ging, of over het geëiste locatieverbod. Verder maakte hij een onbewogen indruk. De relatie met zijn vriendin ging uit en dit veroorzaakte zijn gedragsverandering. Volgens zijn moeder ging het toen slecht met haar zoon. Uit het onderzoek van de psycholoog naar de persoonlijke omstandigheden blijkt dat hij autistische kenmerken heeft.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : arubaredactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

'Ook dierendag voor dieren in vee-industrie'

Foto: Shutterstock

Meer dan vijftig grote Nederlandse bedrijven en instellingen vragen hun medewerkers vandaag, op we-

relddierendag, geen vlees te eten. Normaal eten Nederlanders dagelijks 420.000 dieren op. Maar op deze die-

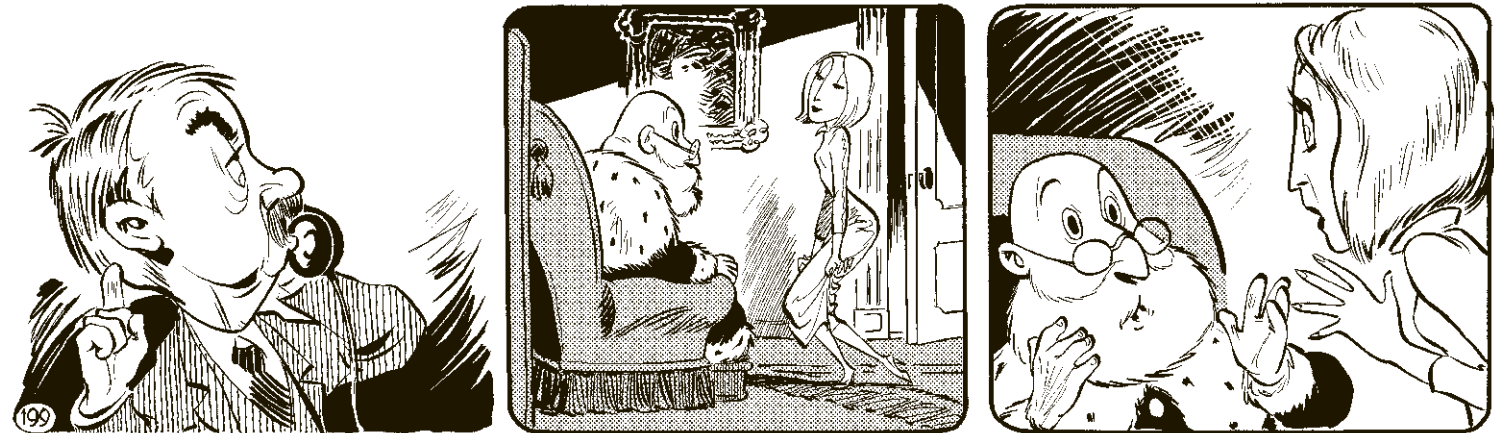
rendag moeten dat er nul zijn, aldus Wakker Dier. "Hoewel iedereen op dierendag zijn eigen hond, kat

of cavia extra vertroetelt, worden de dieren in de vee-industrie op deze dag nog dikwijls vergeten", stelt de dierenwelzijnsorganisatie. Wakker Dier spant zich al een aantal jaren in om van dierendag 'EetGeenDierenDag' te maken. Onder meer Bol.com, Eneco, DSM Delft, de Erasmus Universiteit, Triodos Bank en Philips Center Amsterdam doen dit jaar mee om het goede voorbeeld te geven. "Gezamenlijk vragen zij in hun kantines aan bijna 232.000 werknemers de dieren in de vee-industrie te sparen, door ze op werelddierendag niet op te eten", aldus de actiegroep.

Jaarlijks doen volgens Wakker Dier tienduizenden mensen mee aan EetGeenDierenDag, onder meer door geen vlees te eten, posters op te hangen en vegetarische maaltijden te verzorgen. Dit jaar is de zesde editie.

Koning Hollewijn en de kroonjagers

Door Marten Toonder

De minuten verstrekten terwijl de minister diep nadacht om tot een besluit te komen. 'De toestand vereist onmiddellijk maatregelen', sprak hij ten slotte. 'Ben je daar nog, Euvel?' 'Ja zeker, excellentie', zei de wakkere speurder, terwijl hij van het ene been op het andere ging staan. 'Mooi', hernam doctorandus Dreutel. 'Je taak is, om de koning te bewaken. Maar de praktijk leert, dat de koning zijn belang ontleent aan het dragen van de kroon. Daaruit volgt, dat de kroon belangrijker is dan de koning. Immers, de koning gaat, doch de kroon blijft. Vooruitlopende op de beslissing van de ministerraad geef ik je dan ook opdracht om de kroon nog scherper te bewaken dan zijne majesteit. Is dat duidelijk? Bewaak de kroon, Euvel!' Terwijl dit gesprek plaats vond, trad Troubelle de troonkamer binnen. Hollawijn was net opgestaan en zat op zijn zetel op de mor-

genthee te wachten met een nadenkende trek op het gelaat. 'Goede morgen, oom', zei Troubelle, een sierlijke dienaarsses makend. 'Is uw gezondheid goed? Hebt u geen last gehad van de opwindend van gisteravond?' 'Dank je, nicht', zei de koning, 'mijn gezondheid is niet slechter dan normaal is voor een man van mijn jaren. Maar mijn geheugen schijnt zwakker te worden.' 'Dat spijt me', zei Troubelle vol medeleven. Intussen liet ze echter haar ogen snel door het vertrek dwalen, blijkbaar naar iets zoekend. 'Ja', hernam Hollawijn peinzend, 'ik weet zeker, dat ik hem op mijn nachtkastje heb gezet - maar hij is weg. Dus heb ik hem daar niet neergezet. De kroon bedoel ik. Niet dat het erg is, want het is ten slotte maar een symbolisch hoofddeksel. Maar die geheugenzwakte stoort mij.'

Mensen

Kardashian beroofd van miljoenen aan juwelen

Foto: APP

Vijf gemaskerde mannen hebben zondagavond de Amerikaanse tv- en sociëtypersoonlijkheid Kim Kardashian (1) in Parijs van haar juwelen beroofd. De waarde van de juwelen, waaronder een ring van 4 miljoen euro, bedraagt volgens de Parijse politie in totaal bijna 10 miljoen euro. De daders gingen er op de fiets vandoor.

Franse hoofdstad, vlakbij de beroemde l'Eglise de la Madeleine. De bewaker werd, met handen en voeten gebonden, in het trapenhuis aangetroffen. Kardashian (35) was in Parijs om modeshows te bezoeken in gezelschap van onder anderen haar zus Kourtney en hun moeder Kris Jenner. Volgens *E! News*, dat het realityprogramma 'Keeping Up With the Kardashians' uitzendt, heeft ze doodsaangsten uitgestaan en gesmeekt haar in leven te laten omdat ze thuis twee kleine kinderen had. Haar echtgenoot, rapper Kanye West, brak een concert in New York voortijdig af toen hij het slechte nieuws te horen kreeg. "Sorry, ik moet stoppen. Noodgeval in de familie."

Kardashian, die volgens haar publiciteitsagent 'verschrikkelijk geschrokken, maar fysiek ongedeerd' was, heeft, nadat ze een verklaring had afgelegd bij de recherche, de Franse hoofdstad verlaten met een privévliegtuig.

Nepwapens bezorgen politie werk

De politie heeft in Leiden tijdens de viering van het Leidens Ontzet drie verdachten aangehouden die een nepwapen bij zich hadden.

Ze hadden deze bij een kraam op de kermis gekocht. De wapens zijn in beslag genomen en de kraameigenaar heeft de rest van de nepwapens uit de kraam gehaald. De politie hield tijdens de viering zaterdagavond en -nacht in totaal veertien mensen aan. In de andere gevallen ging het om mishandeling, bedreiging met een mes of dronkenschap. Volgens de politie is de viering verder goed verlopen.

'Apart toilet voor migrantenkinderen'

Foto: Shutterstock

Een particuliere school op het Italiaanse eiland Sardinië heeft langere tijd twee migrantenkinderen verplicht naar een speciaal toilet te gaan en niet naar dat waar de rest van de klas zijn behoefte doet.

De school deed dit onder druk van ouders, meldde dit weekeinde de krant *La Stampa*.

Tal van ouders dreigden hun kinderen van de school in Cagliari te halen als de twee buitenlandse kinderen naar hetzelfde toilet zouden gaan. Ze waren bang voor uitheemse ziekten. De slachtoffers van de pijnlijk dis-

criminerende maatregel waren een negen- en een elfjarig kind uit Egypte en uit Ethiopië. Ze zijn deze zomer uit de Middellandse Zee gered.

De school poogde de angstige ouders vergeefs op andere gedachten te brengen door met officiële medische verklaringen te komen dat de kinderen gezond zijn. Uiteindelijk heeft de rooms-katholieke school besloten de 'sanitaire Apartheid', ondanks boze ouders, op te heffen.

Die kinderen hebben al zo veel verschrikkelijks meegemaakt, ze moeten zich welkom voelen, aldus een medewerkster.

Foto: Shutterstock

De 3 oktoberviering, waarbij Leiden viert dat de door de Spanjaarden belegerde

stad in 1574 door de Geuzen werd ontzet, is zaterdag begonnen.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Hackers ‘Fancy Bears’ blijven lekken

MONTREAL — Het hackerscollectief Fancy Bears blijft doorgaan met het vrijgeven van vertrouwelijke medische gegevens van topsporters. In de zesde publicatie zijn de zogeheten medische attesten van twintig sporters geëkt, onder wie de Britse olympisch triatlonkampioen Alistair Brownlee, de Zweedse wielrenster Emma Johansson en de Braziliaanse turner Diogo Hypolito.

De hackers zijn sinds half september actief en hebben inmiddels van meer dan 120 topsporters vertrouwelijke medische documenten online gezet. Nederlandse sporters zijn nog altijd niet genoemd door de internet-criminelen, die met hun acties willen aantonen dat internationale bonden en het mondiale anti-dopingbureau toestaan dat sporters doping gebruiken. Zo

mocht Brownlee in oktober 2013 het medicijn acetazolamide gebruiken, een middel tegen hoogteziekte dat op de dopinglijst staat. Hij kreeg dat na het beklimmen van de berg Kilimanjaro in Tanzania.

Het mondiale anti-dopingagentschap Wada meent dat de hackers uit Rusland komen en op deze manier wraak nemen voor de rap-

porten die een door de staat gesteund dopingsysteem in Rusland blootlegden en die leidden tot massale schorsingen van Russische sporters. De cyperspijonnen hackten een account van het Internationaal Olympisch Comité.

Van wereldberoemde topsporters is nu geopenbaard welke verboden medicijnen en middelen ze tijdelijk mochten gebruiken om een kwaal te verhelpen. Onder anderen Serena en Venus Williams, Simone Biles, Chris Froome, Bradley Wiggins, Laura Trott, Rafael Nadal, Mo Farah en Cate Campbell horen daarbij.

Johnson haakt geblesseerd af bij Engeland

LONDEN — Glen Johnson van Stoke City heeft zich geblesseerd moeten afmelden bij waarnemend bondscoach Gareth Southgate, meldde de Engelse voetbalbond vandaag. De rechtsback moet de WK-kwalificatiewedstrijden tegen Malta en Slovenië laten schieten.

Johnson was voor het eerst sinds het WK van 2014 weer bij de selectie gehaald. Southgate heeft verdediger Michael Keane van Burnley opgeroepen als vervanger. Keane is bepaald geen onbekende voor de interim-bondscoach. De 23-jarige rechtsback speelde zestien keer voor het nationale team onder de 21 jaar, waar hij al met Southgate samenwerkte. Het is de eerste keer dat Keane is opgeroepen voor de ‘volwassen’ selectie. De afmelding van Johnson is al de tweede deze week. Eerder werd bekend dat Raheem Sterling vanwege een blessure niet kan spelen voor Engeland. Andros Townsend heeft zijn plek ingenomen.

Oranje traint zonder Sneijder en Strootman

Foto: Voetbalprimeur

KATWIJK — Wesley Sneijder en Kevin Strootman hebben vandaag de eerste groepstraining van het Nederlands elftal voor de interlands tegen Wit-Rusland en Frankrijk overgeslagen. Beide middenvelders hebben zondag een bovenbeenblessure opgelopen. Sneijder en Strootman zaten in een kleedkamer van Quick Boys in Katwijk op een fiets terwijl hun ploeggenoten op het speelveld oefenden. Sneijder viel zondag geblesseerd uit tijdens een duel van zijn club Galatasaray tegen Antalyaspor. Kevin Strootman kwam niet ongeschonden uit de wedstrijd van AS Roma tegen Internazionale. Oranje traint morgen acht gesloten deuren in de Kuip. Bondscoach Danny Blind oefent daar met zijn beoogde basisformatie voor het duel van twee dagen later met Wit-Rusland. Hij hoopt dat Sneijder en Strootman dan kunnen aansluiten. Het Nederlands elftal speelt vrijdag tegen Wit-Rusland in de Rotterdamse Kuip. Frankrijk is drie dagen later te gast in de Arena.

Oranje wil in De Kuip breken met slechte reeks

NOORDWIJK — Het Nederlands elftal keert vrijdag na bijna tweeënhalf jaar afwezigheid terug in De Kuip en moet in het stadion van Feyenoord zien af te rekenen met een dramatische reeks. De nationale ploeg verloor de laatste vijf interlands in eigen land allemaal. In de WK-kwalificatiewedstrijd tegen Wit-Rusland wil Oranje voorkomen dat het een negatief record uit de jaren dertig evenaart.

Tussen 1932 en 1934 verloor het Nederlands elftal zes interlands op rij in eigen land. De laatste thuiszege van Oranje dateert van 31 maart vorig jaar. De ploeg van de toenmalige bondscoach Guus Hiddink won destijds met 2-0 van Spanje. Daarna volgden nederlagen tegen de Verenigde Staten (3-4), IJsland (0-1), Tsjechië (2-3), Frankrijk (2-3) en Griekenland (1-2). In de WK-kwalificatie kan Oranje wel pronken met fraaie cijfers. De laatste thuisnederlaag in het WK-

kwalificatietoernooi dateert van 11 oktober 2000, in De Kuip tegen Portugal (0-2). Daarna volgden in eigen land zeventien overwinningen en één gelijkspel. Bij elkaar is het Nederlands elftal al 33 wedstrijden op rij ongeslagen in de WK-kwalificatie.

Positieve balans
Het Nederlands elftal heeft een positieve balans tegen Wit-Rusland, de komende tegenstander in de WK-kwalificatie. Van de zes voorgaande ontmoetingen,

allemaal in de kwalificatiereeks voor een EK, won Oranje er vier. De eerste en de laatste confrontatie met de Wit-Russen gingen wel verloren.

In 1995 verloor Oranje in Minsk met 1-0, door een doelpunt van Sergei Gerasimets. Hij profiteerde toen van een inschattingsfout van de debuterende keeper Edwin van der Sar. Met onder anderen Wesley Sneijder in de ploeg verloor Oranje in 2007 opnieuw in Minsk (2-1). Alleen in 2003 zegevierde de nationale ploeg in de hoofdstad van Wit-Rusland, toen met 2-0. De thuiswedstrijden tegen de Wit-Russen leverden allemaal overwinningen op, steeds zonder tegendoelpunt (1-0, 3-0 en 3-0).

Bayern voorlopig zonder Martínez

MÜNCHEN — Bayern München kan voorlopig geen beroep doen op verdediger Javier Martínez (m). De Spaanse international heeft een spierblessure in zijn linkerbovenbeen en is voor onbepaalde tijd uitgeschakeld, meldde de Duitse kampioen vandaag. Martínez liep de blessure zaterdag op in het Bundesliga-duel met 1. FC Köln (1-1). De 28-jarige speler, die dit seizoen een vaste waarde is in de ploeg van trainer Carlo Ancelotti, heeft zich ook moeten afmelden bij de Spaanse bondscoach Julen Lopetegui voor de komende WK-kwalificatiewedstrijden tegen Italië en Albanië.

Rentree Van Beek bij Feyenoord

ROTTERDAM — Sven van Beek heeft voor het eerst dit seizoen wedstrijdminuten gemaakt bij Feyenoord.

De verdediger speelde gisteren een uur mee met het tweede

elftal van de trotse koploper in de Eredivisie. Door een voetblessure die Van Beek begin juli opliep, miste de 22-jarige centrumverdediger het succesvolle begin van het seizoen van Feyenoord.

Grootmeesters Tata Steel in De Philharmonie

WIJK AAN ZEE — De topschakers die in januari 2017 aanschuiven in Tata Steel Chess, spelen de tiende ronde in De Philharmonie, de concertzaal van Haarlem. Al eerder maakte de organisatie bekend dat de vijfde ronde van het schaaktoernooi van Wijk aan Zee wordt afgewerkt in het Rotterdamse voetbalstadion De Kuip.

Tata Steel Chess was de afgelopen edities ook steeds twee speelronden ‘on tour’. De schakers speelden al

partijen in het Rijksmuseum, het Spoorwegmuseum, Nemo en Nieuwspoor.

Het deelnemersveld van de 79e editie van het ‘Wimbledon’ onder de schaaktoernooien wordt op 28 oktober bekendgemaakt. Dit jaar won de Noorse wereldkampioen Magnus Carlsen voor de vijfde keer het toernooi van Wijk aan Zee. De Nederlandse grootmeester Anish Giri werd vierde.

Foto: AFP/Christof Stache

Stolk en Robbertsen vervangen Truijens

AMSTERDAM — Zwemcoach Martin Truijens leidt geen zwemtrainingen meer in het Nationaal Training Centrum Amsterdam. De bondscoach is vrijgesteld van werk door de KNZB, meldde de bond vandaag. De trainers Ronald Stolk en Kees Robbertsen, die al in dienst zijn van de bond, starten de nieuwe olympische cyclus op.

Het was al bekend dat Truijens, die onder anderen Sebastiaan Verschuren en In-

ge Dekker trainde, de KNZB in december zou verlaten. Hij wilde al in september,

kort na de tegenvallende Olympische Spelen, duidelijkheid over zijn toekomst.

De bond, nog bezig met een evaluatie van Rio, kon hem die niet geven en Truijens besloot zijn contract niet te verlengen.

“Truijens is bezig met zijn toekomst. Hij is bijvoorbeeld in gesprek met andere lan-

den over een aanstelling. Dan vinden we het niet gepast dat hij aan de slag gaat met de Nederlandse selectie, die deze week is begonnen aan de nieuwe olympische cyclus”, lichtte een woordvoerder van de KNZB toe.

Mercedes stapt mogelijk in Formule E

LONDEN — Formule 1-renstal Mercedes stapt mogelijk in de Formule E, het kampioenschap voor elektrische sportwagens. De renstal van Lewis Hamilton en Nico Rosberg heeft een optie voor het seizoen 2018-2019, maakte Mercedes vandaag bekend.

“Mercedes en de Formule E zijn overeengekomen dat de autofabrikant mogelijk ook in de elektrische bolides stapt”, valt in het persbericht te lezen. “Mercedes gaat zich nog buigen over een definitieve deelname.” In het vijfde seizoen van de Formule E komen twee plekken vrij vanwege het nieuwe format. Een coureur beschikt dan niet langer over twee wagens, maar moet het de hele race met één auto doen. Mede daardoor wordt het aantal teams uitgebreid naar twaalf.

Sporttribunaal vermindert schorsing Sjarapova

LAUSANNE — Het internationaal sporttribunaal CAS heeft de schorsing van de Russische tennisster Maria Sjarapova ingekort tot eind april, zo werd vandaag door het tribunaal meegedeeld. De internationale tennisfederatie ITF legde de Russische vijfvoudig Grand Slam-winnares in juni een schorsing van twee jaar op wegens het gebruik van het verboden middel meldonium.

Het CAS benadrukte dat vooral de mate van schuld van Sjarapova door het tribunaal beoordeeld is. “Sjarapova valt enige schuld te verwijten en daardoor is een schorsing van vijftien maanden voldoende”, oordeelde het CAS. “Bovendien heeft ze, ondanks het bewijs, nooit het gebruik van het hartmedicijn ontkend.

Sjarapova heeft zich altijd open en eerlijk opgesteld.” De Russin had in maart zelf onthuld dat ze tijdens de Australian Open was betrapt op het gebruik van het verboden medicijn meldonium. Dat middel staat sinds 1 januari op de dopinglijst, omdat het ook een prestatiebevorderende werking heeft. De tennisster zei kort nadat ze was betrapt, dat ze het medicijn al tien jaar op doktersvoorschrift gebruikte en niet wist dat het sinds januari verboden is. Ze ging vrijwel direct tegen de schorsing in beroep bij het CAS. De tennisdiva, die 35 toernooien op de WTA-tour won, vond de straf te zwaar. Het CAS stelde het definitieve besluit in de dopingzaak meerdere malen uit. Het tribunaal zou aanvankelijk op 18 juli uitspraak doen.

Foto: Shutterstock

Sjarapova heeft nooit ontkend dat ze het hartmedicijn meldonium gebruikt.